

KARAGÖZ İLE HACİVAT

DİJİTAL e-KÜTÜPHANE

isev.org.tr

KARAGÖZ OYUNUNUN KÖKENİ

Türk halk kültüründe Karagöz olarak bilinen gölge oyununun ne zaman ortaya çıktığı yönünde değişik rivayetler bulunuyor. Bu rivayetlerden en yaygın olanına göre Karagöz ile Hacivat Sultan Orhan devrinde (1324-1362) Bursa Ulu Camii'nin inşaatında birlikte çalışmışlardır. Anlatılığına göre, cami inşaatında demirci ustası olarak çalışan Kambur Bâli Çelebi (Karagöz) ile duvarcı ustası Halil Hacı İvaz (Hacivat) arasında geçen nükteli konuşmaları dinlemek isteyen işçiler işi gücü bırakıp onların etrafında toplanır, bu yüzden de inşaat yavaş ilerlemiştir. Bu durum padişaha anlatılınca her ikisini de idam ettirmiştir. (Başka bir rivayete göre ise sadece Karagöz idam edilmiş, Hacivat ise hacca giderken yolda ölmüştür.) Sonradan çok pişman olan padişahı teselli etmek isteyen Şeyh Küşterî, başından beyaz sarığını çıkarıp germiş ve arkasına bir ışık yakarak ayağından çıkardığı çarıkları ile de Karagöz ve Hacivat'ın tasvirlerini canlandırıp onların nükteli konuşmalarını seslendirmiştir. O zamandan sonra da Karagöz oyunları yayılmış, değişik yerlerde oynatılır olmuş. Günümüzde Karagöz perdesine hâlâ "Şeyh Küşterî Meydanı" da denir.

Yunanlılar, Hacivat ile Karagöz'ümüzü alıp "Karagözis" ve "Hacivatis" adını vererek kendi kültürlerine mal etmeye çalışmaktadırlar.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

KARAGÖZ OYUNUNDA KARAKTERLER

Karagöz oyunu, komedinin getirdiği esnek bir yapıya sahiptir. Bu yüzden oyundaki karakterler de imparatorluğun genişlemesiyle birlikte, imparatorluk sınırları içine giren değişik etnik grupları temsil edecek şekilde çoğalmıştır. Bu karakterler, zaman ve zemine uygun olarak farklılık göstermektedir. Bu listeye aldığımız karakterler, en çok bilinen oyunlarda kullanılan klasik tiplerdir. Bunlardan en önemlileri şunlardır:

KARAGÖZ: Bu tarihî gölge komedisinin baş karakteri, okumamış bir halk adamı olan Karagöz'dür. Karagöz, bir yandan Hacivat'ın kullandığı yabancı kelimeleri anlamaz veya anlamaz görünüp, onlara yanlış anlamlar yükleyerek ortaya çeşitli komik durumlar çıkarırken bir taraftan da Türkçe dil kuralları ile yabancı kelimeler kullanan Hacivat ile dalga geçer.

Karagöz, sokakta olmadığı zaman evinin penceresinden uzanarak, ya da içeriden seslenerek işe karışır; sokakta ise her işe burnunu sokar. Her şeyi doğrudan ortaya koyan, zaman zaman patavatsız yapısından dolayı ikide bir zor durumlarda kalırsa da bir yolunu bulup işin içinden sıyrılan Karagöz, çoğu zaman işsizdir, Hacivat'ın bulduğu işlere girip çalışır.

Karagöz, halktan birini temsil eder. Oyundaki arkadaşı Hacivat'ın zıt karakteridir. Düşündüğünü olduğu gibi söylediği için genellikle başı belaya girer. O, cesur, yürekli ve cömerttir. Karısıyla devamlı münakaşa eder. Aynı çevrede yaşayan herkesi tanır ve bütün gün boyunca konuştuğu insana kendini anlatmaya çalışır. Kıyafetlerinde kırmızı renk hâkimdir. "İşkirlak" adı verilen bir çeşit şapka giyer ki devamlı başında hareket eder durur. Kollarından yalnız birini oynatır. Karagöz, oyununun insanları güldüren belkemiğidir. Türkçeyi yanlış kullanır, kendi konuştuğu

aksan dışında Türkçe konuşan insanlarla alay eder ve onların dediklerini anlamamış gibi yapar.

Değişik oyunlar için tasarlanmış değişik kıyafetler içinde farklı Karagöz tasvirleri yapılmıştır. Bunlardan bazıları şunlardır: Kadın Karagöz, Gelin Karagöz, Eşek Karagöz, Çıplak Karagöz, Bekçi Karagöz, Çingene Karagöz, Tulumlu Karagöz, Davullu Karagöz, Ağa Karagöz.

HACİVAT: Karşılaştığı olaylarda nabza göre şerbet verir, kişisel çıkarlarını her zaman ön planda tutar. Biraz tahsili olduğu için yabancı sözcüklerle konuşmayı sever. Sahneye gelen hemen herkesi tanıyan Hacivat, onların işlerine de aracılık eder. Bie de alın teriyle çalışıp kazanmaktan çok, Karagöz'ü çalıştırarak onun sırtından geçinmek niyetindedir.

Hacivat, konuşmalarında Arapça ve Farsça'yı düzgün bir şekilde kullanır. O, hemen hemen her konuda bilgisi olan entelektüel kişiyi temsil eder. Şerefli bir kibar bey olmasına karsın afyon kullanan Hacivat herkesin sırlarını açığa çıkarmakla birlikte komiser ajanı olarak çalışır. Her oyunda Karagöz tarafından dövülse de, Karagöz onsuz yapamaz. Kıyafetlerinde yeşil hakim renktir.

Değişik oyun konularına göre değişik kıyafetler içinde farklı Hacivat tasvirleri yapılmıştır. Bunlardan bazıları şunlardır: Keçi Hacivat, Çıplak Hacivat, Kadın Hacivat, Kâhya Hacivat.

ÇELEBİ: İstanbul şivesiyle güzel bir Türkçe konuşan çelebi, bazı oyunlarda zengin bir bey, bazı oyunlarda bir mirasyedi, bazı oyunlarda ise zevk düşkününü bir çapkın olarak karşımıza çıkar. Çelebi, nazik ve çitkırıldım bir tiptir; elinde şemsiyesi, çiçek demeti ya da bastonuyla farklı çelebi tasvirleri yapılmıştır.

ZENNE: Bu gölge oyunundaki bütün kadınlara genel olarak "Zenne" adı verilir. Salkım İnci, Şallı Natır, Nuridil, Dimyat Pirinci, Şekernaz, Cemalifer, Hürmüz Hanım, Dürdane Hanım, Şetaret (Arap halayık), Dilber, Nâzikter v.s.

TİRYAKİ: Afyon bağımlısı olup zamanını pineklemeyle geçiren, olayın en can alıcı yerinde uyuklayan bir tiptedir.

BEBERUHİ: "Altıkulaç Beberuhi" lakabıyla da anılır. Yaşı büyük fakat akli küçük bir karakterdir.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

TUZSUZ DELİ BEKİR: Bekir'in bir elinde içki şişesi, diğerinde de tabanca ya da kama vardır. Olayların içinden çıkılmaz bir hâle geldiği zamanda gelip kaba kuvvetle işleri düzeltir.

MATİZ: Matiz, Çingene söyleminde sarhoş anlamına gelmektedir. Matiz, zeybek, efe, sarhoş, külhanbeyi karakterlerinin hepsi hemen hemen aynı tiplerdir. (Bekri Mustafa, Bekri Veli, Sakallı Deli, Hımhım Ali, Hovarda Çakır, Kırmızı Suratlı Bakır, Burunsuz Mehmet, Çopur Hasan, Cingöz Mustafa)

HİMMET: Bu karakter, oyunlarda Kastamonu'lu Himmet olarak da geçer. Sırtında baltası olan, kaba saba bir tiptedir, Karagöz oyunlarının en iri tasviridir.

LAZ: Karadenizli tiplemesi olan bu karakter, karışık ve ağır bir lehçe ile konuşur, çenesi düşüktür. Bütün bu tiplemelerin yanı sıra, Osmanlı İmparatorluğu döneminde yaşayan değişik gruplara ait pek çok tip Karagöz oyunlarında canlandırılmıştır.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

OYUNLARIN SENARYOSU HAKKINDA

Karagöz oyununda önemli olan oyunu yazılı olduğu şekliyle ezberleyip oynatmak değildir. Karagöz oyunlarının en temel özelliği, doğaçlama geleneğini kullanarak oyunun temel örgüsünü bozmadan uygun yerlerine güncel espriler ve motifler ekleyerek ilgi çeker bir hâle getirmektir.

Bu metinde örnek olarak kullanılmış olan müzikler de değiştirilip seyircinin ilgisini çekebilecek güncel müzikler kullanılabilir, ancak kullanılacak müziğin ilgili tiplerin genel karakteristiğine uygun olması gerekir. Aşağıda, doğaçlama yapılabilecek konu metinlerine iki örnek verilmiştir.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

TIMARHANE

Bir gün Karagöz yolda bir deliye rastlar. Deli saçma sapan sözler söyleyerek Karagöz'ü kızdırır. Karagöz en sonunda kızıp deliye vurur, deli gider. Ardından bir başka deli daha gelir, o da benzer şeyler söyleyerek Karagöz'ü kızdırır.

Sonrasında üçüncü deli gelerek saçma sapan sözler söyledikten sonra Karagöz'ün dilini ısırıp kaçar.

Hacivat gelir, Karagöz durumu Hacivat'a anlatır. Hacivat onların mahallede dolaşan deliler olduğunu, mahallelinin de bu delilerden rahatsız olduğunu, onları mahallede bulunan tımarhaneye kapatmak gerektiğini söyler.

Perdeye tımarhane kurulur, Hacivat delileri tımarhaneye yollamaya gider. İlk deli gelip yine saçma sözler söyleyince Karagöz de saçmalamaya başlar.

Hacivat gelip Karagöz'ü bu hâlde görünce onu tımarhaneye bağlar. Daha sonra diğer delileri de yakalayıp tımarhaneye bağlar. Fakat deliler zincirlerini çözüp kaçarlar.

Karagöz tımarhanede tek başına kalır. Zenneler gelip Karagöz ile alay ederler. Hacivat, Karagöz'e gelip "sana bir koyun postu versem kıllarını sayar mısın" diye sorar. Karagöz'ün sayarım cevabı üzerine ona Frenk Doktor'u yollar, Karagöz doktoru kovar.

Hacivat yine gelip "Pösteki sayar mısın?" diye sorunca, "Pösteki sayılır mı hiç; ben deli miyim?" cevabı üzerine Karagöz'ü tımarhaneden taburu eder.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

HAIN KÂHYA

Enver, bir çiftlikte kâhyadır; çiftlik sahibi olan beye, çiftlikte çalışan Haydar ile beyin kızı Nazife'nin buluşup görüşüklerini, görüşmelerini sağlayanın da Karagöz olduğunu söyler. Bey Karagöz'ü çağırarak işin aslını öğrenmek isterse de Karagöz'ün söylediklerinden hiçbir şey anlayamaz. Bey daha sonra Haydarı çağırıp durumu ona sorar. Haydar Nazife'ye âşık olduğunu söyler. Bey Haydar'ı çiftlikten kovar. Biraz sonra Haydar ile Nazife tekrar buluşup konuşurlarken bey onları yakalar ve ikisini ayrı ayrı hapsettirir. Kahya Enver Nazife'yi hapsetmeden önce ona âşık olduğunu söyler fakat Nazife'den karşılık bulamaz.

Karagöz, hapsedilen Haydar ile Nazife'yi bekçilikle görevlendirilir. Kâhya Enver, Karagöz'e güvenilebileceğini düşünerek Nazife'ye âşık olduğunu, bu yüzden Beyi zehirleyerek öldüreceğini, bey ölünce Nazife'yi alacağını, Karagöz'ü de çiftliğe kahya yapacağını söyleyerek vereceği zehiri beye vererek içirmesini söyler. Karagöz ona inanmış gibi yaparak durumu beye anlatır fakat bey Karagöz'e inanmaz. Karagöz beye, Enver'in biraz sonra zehiri getireceğini, inanmıyorsa onları gizlice dinlemesini söyler. Enver zehiri getirip beye nasıl içireceğini anlatırken bey durumu anlar, Seymenleri çağırıp Enver'i yakalatır. Karagöz beye, bu olanların hepsinin hain kâhya Enver'in entrikası olduğunu, haydar ile Nazife'nin birbirlerini sevdiğini, sevenleri ayırmaması gerektiğini söyler. Bey, Haydar ile Nazife'nin evlenmelerine izin verir ve iş tatlıya bağlanır.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

KAVAK AĞACI

Hacivat: Haay, Hakk! Huzur-u haziran, cemiyet-i irfan, vakt-i safayı merdan; lainedir, dinsizdir, münafıktır şeytan... Şeytanın dinsizliğine, Rahman'ın birliğine, bizi seyre gelen dostların sağlığına, ne olur şu dört köşe perdede bana da bir arkadaş olsa, eli temiz, yüzü temiz, sözleri tatlı...

Karagöz: (başını evinin penceresinden uzatarak) Hoş geldin, ispanak suratlı!

Hacivat: Bir yâri vefaşiarım olsa, şu dört köşe perde üzere ayak bassa, o söylese ben dinlesem, haddim olmayarak bendeniz söylesem, bizi seyreden dostlar da sefayab olsa, diyelim işimizi mevlam rast getire, ah bana bir eğlence medeeett!

Karagöz: (içeriden) Geliyorum, geliyorum.

Hacivat: Yâr bana bir eğlenceeee...

Karagöz: (aşağıya atlar, boğuşurlarken) Dur Hacivat, şaka yaptım.

Hacivat: Bırak birader, sakalımı yoldun. (kaçar)

Karagöz: (yerde sırt üstü yatar) Off amann, öldüm bayıldım, eski hasırlar gibi yerlere yayıldım. (ayağa kalkar) Seni gidi utanmaz arlanmaz, bacası çökmüş, çatısı yıkılmış, kiremidi kalmamış Çingene mutfağı kıyafetli adam seni, hele bir daha gel bak...

Hacivat: (gelir) Vay Karagöz'üm, maşallah maşallah akşamı şerifler hayır olsun.

Karagöz: Senin de silsileni sansarlar boğsun.

Hacivat: (kızgın) Karagöz'üm böyle gelir gelmez bana vurmaya hakkın yok.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Sen de şu yumruğu al da burnuna sok. (vurur)

Hacivat: Yahu birader, ben şuraya gelir gelmez bir vaveyladır kop-tu.

Karagöz: Nerden koptu?

Hacivat: Ne?

Karagöz: O mor leylak.

Hacivat: Karagöz'üm, bu akşam mübarek Ramazan'ın on sekizinci gecesi, Cenabı Hak cemil cümlemizi çok senelere yetiştirsin.

Karagöz: Âmin.

Hacivat: Sen davul çalmasını bilir misin?

Karagöz: Haydi doğru hapse.

Hacivat: Ne hapsi Karagöz'üm?

Karagöz: Bekçinin davulunu çalayım da, polisler yakalasin öyle mi?

Hacivat: Hani Karagöz'üm Ramazan davulcularınının çaldığı gibi?

Karagöz: Haaa! Onu yaparım.

Hacivat: Senin davulun var mı?

Karagöz: Var ya.

Hacivat: Haydi al da gel.

Karagöz: Ne olacak?

Hacivat: Mahalle mahalle dolaşırız, sen davul çalarsın, ben de maniler söylerim, beş on kuruş para kazanırız, haydi git de davulunu al.

Karagöz: Olur. (eve girer) Yahuuuu.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Huuu.

Karagöz: (içeriden) Şu davulu ver.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Aaa, ben onu kırdım, kasnağıyla su ısıttım, çocuğun bezlerini yıkadım.

Karagöz: (içeriden) İyi halt ettin.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Ne yapacaktın davulu?

Karagöz: (içeriden) Hacivat'la sokaklarda mani söyleyip para kazanacaktık, sana da fistanlık alacaktım.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Öyleyse şaka söyledim, kömürlükte duruyor, git de al.

Karagöz: Haa şöyle (davulla meydana gelir). Geldim Hacivat.

Hacivat: Hadi Karagöz'üm, şurdan aşağı mahalleye gidelim, gel benimle. (birkaç kere giderler gelirler)

Karagöz: Yahu daha gidecek miyiz, yorulдум be. (yere oturur)

Hacivat: Kalk Karagöz'üm işte geldik, haydi başla çalmaya.

Karagöz: (hem söyler, hem çalar) Güm be de güm güm, güm bede güm güm

Hacivat: Size geldim, size geldim, inci mercan dize geldim.

Karagöz: (davulu çalar)

Hacivat: Benim güzel komşularım, arzulayıp size geldim.

Karagöz: (hem söyler, hem çalar) Güm be de güm güm, güm bede güm güm

Hacivat: Başta sarık büklüm büklüm, sırtımda davuldur yüküm. Benim güzel komşularım, hele selamün aleyküm.

Karagöz: Aleyküm selam. (güm bede güm güm)

Hacivat: Merdane beyim merdane, altın saatler gerdane, benim beyimi sorarsanız, semti civarda bir tane.

Karagöz: (güm be de güm güm, güm bede güm güm)

Hacivat: Yeni cami direk ister, söylemeye yürek ister, benim karnım toktur amma, arkadaşım börek ister.

Karagöz: Âmin Hacivat, âminn! (güm bede güm güm, güm bede güm güm)

Hacivat: Havaya attım fişeği, döndü dolaştı köşeyi, arkadaşımı sorarsanız, paçacının kör eşeği.

Karagöz: Bunda halt ettin, tokmak kafana geliyor haaa.

Hacivat: Aman Karagöz çal, bak hanımlar gülüyor.

Karagöz: Ben eşek olduktan sonra herkes güler.

Hacivat: Canım sen aldırma çalmana bak.

Karagöz: Bir daha böyle halt karıştırma tepelerim haaa. (güm be de güm güm, güm bede güm güm)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Kâğıttan fener yaparım. Daracık sokaklara saparım. Arkadaşım ayı olmuş. Burnuna halka takarım.

Karagöz: (kızgın) Kerata halkayı babanın burnuna tak, şimdi kafana tokmak geliyor haaa.

Hacivat: Sen çal canım. Bak herkes gülüyor, çal sen çal.

Karagöz: Olur. (çalar) (güm be de güm bede güm)

Hacivat: Şekerim var ezilecek, tülbentlerden süzülecek, bekletmeyin iki gözüm, çok yerim var gezilecek.

Karagöz: (hem söyler, hem çalar) (güm be de güm güm be de güm)

Hacivat: Ayna camlar açılır, çil paralar saçılır, beyimin gönlü olunca, kesenin ağzı açılır.

Karagöz: Açılırrrrr... (güm be de güm güm, güm be de güm güm)

Zenne: (içeriden) Bekçi baba biraz gelir misiniz?

Hacivat: Geleyim efendim. (gider)

Zenne: (içeriden) Alınız şu parayı, size layık değil ama kusura bakmayınız.

Hacivat: Aman efendim, ne zahmet ne zahmet...

Karagöz: Parayı alıyor, bir de kedi gibi ne zahmet ne zahmet diyor.

Hacivat: Bahşışım aldım bergüzar. Sizleri eylemem inkâr. Veren eller dert görmesin. Hak bereket versin settar.

Hacivat: Ben söyledim bahşışimi aldım, sen de söyle sen de al. (gider)

Karagöz: Şey... Hacivat... Gitti kerata. (çalar) (güm be de güm güm, güm be de güm güm) Dizimde derman bitti. Kargalar başıma etti. O sahtekâr Hacivat. Bana para vermeden gitti. (güm be de güm güm, güm be de güm gümmmm)

Zenne: (içeriden) Bana bak davulcu, başımız ağrıyor, git başka yerde çal...

Karagöz: Hacivat paraları aldı, savuştu gitti, bana metelik vermedi.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Zenne: (içeriden) Sen ne istiyorsun?

Karagöz: Bana da para verin.

Zenne: (içeriden) Aşçıbaşı o, bul aşık tenceresini getir, şunun kafasına dök de gitsin.

Karagöz: Hay inayetinizle yerin dibine geçin. (gider)

Aşağıdaki türkü söylenirken perdenin ortasına kavak ağacı konur
Esirin oldum ey zülf-ü kemendim.

Karagöz: Aman kolum kanadım, başım gözüm vay vay vay.

Hacivat: (gelir) Ne oldun Karagöz'üm?

Karagöz: (ayağa kalkarak) Bu ağacı buraya kim dikmiş?

Hacivat: Ne oldu?

Karagöz: Yahu ne olacak, atlayayım dedim, üstüne düştüm, az daha kafam patlayacaktı.

Hacivat: Bunun adına kanlı kavak derler, bu ağaç Serez'le Selanik arasında netameli bir ağaçtır, bunun altından çifte gelen tek gider, tek gelen hiç gider, sen bunun altında çok dolaşma, sonra karışmam (gider).

Karagöz: Vay uydurukçu herif vay, bir alay yalanları uydurdu gitti (ağaca bakarak) Oooo... Burada bir çeşme var. Şundan bir su içeyim. (ağzını çeşmeye yanaştırırken başına vururlar) Aman kafama kim vurdu? (arkasına ve yukarıya bakarak) burda kimseler de yok. Lakin kafama kim vurdu? Belki çocuklar taş atmışlardır. Çeşmenin suyu da soğukmuş, hele biraz daha içeyim.

Karagöz: (tam su içerken vururlar) Ay aman gene vurdular, neme lazım buradan savuşmalı, Hacivat buralarda durma demişti. (gider)

Âşık Hasan oğlu Muslu ile aşağıdaki türküyü söyleyerek gelirler.
(Makam: Beyâti; Mor menekşe boynun eğmiş)

Âşık Hasan: Bana bak oğlum Muslu, öyle bir yere geldik ki, buradan çift gelen tek gider, tek gelen hiç gider. Sen şöyle önüme geç oğlum.

Muslu: Babacığım arkanızdan geliyorum, hiç küçükler büyüğünün önüne geçer mi?

Âşık Hasan: Sen şimdi beni dinle geç önüme, burası bir netameli yerdir, sonra seni çalarlar. (cin gelir Muslu'yu götürür)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Âşık Hasan: Haydi oğlum geç önüme, oğlum Muslu.

Karagöz: (pencereden) Hey hemşehri, burada musluk yok, şurada çeşme var, orada takılı musluk (çekilir).

Âşık Hasan: Ah zalim Kavak, budağın kırılınsın, yaprakların solsun, oğlum Muslu...

Karagöz: (pencereden) Baba burada musluk falan yok.

Âşık Hasan: Musluk değil, benim oğlumun adı Muslu, bu zalim kavak oğlumu aldı gitti benim ciğerimi, dağıladı.

Karagöz: Yaaa?... Demek bu kantaronlu kavağın hırsızlığı da var ha?

Âşık Hasan: Sazımla şu zalim kavağa yalvarayım, belki insafa gelir de oğlumu bana bağışlar.

(Saz divan havası çalar)

Haaak dost!

Vurma zalim nişterin, lokmana dünya kalmadı,

Şah-i alem hem veli Süleyman'a dünya kalmadı

Hak dost:

Kırılınsın dalların yaprakların hazan olsun,

Zalim kavak nittin benim Muslumu

Kavak:

Niçin feryat edersin Âşık hasan

Nidelim senin Muslunu be hey avanak

Âşık Hasan: Hak dost.

Tutar seni intizarım, kurur dalın budağın

Zalim kavak nittin benim Muslumu

Kavak:

Intizar etme Âşık, bende oğlun yok

Var yürü git altımdan bende Muslun yoktur

(cin Muslu'yu getirir)

Âşık Hasan: Ah oğlum Muslum nerelerdesin acep?

Muslu: Buradayım baba.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Âşık Hasan: Oğlum nerdesin, geç önüme.

Muslu: Peki babacığım. (önüne geçer)

Âşık Hasan: nerelere gittin oğlum?

Muslu: Beni götürdüler şeker verdiler, şerbet verdiler, tekrar buraya getirdiler.

Âşık Hasan: Haydi oğlum buralardan gidelim.

(türkü söyleyerek giderler)

Karagöz: Ey kantaronlu kavak, sen adamın musluğunu çalarsın, benim de ensemeye konarsın. (yılan dallar arasından “dizsssttt” sesi çıkarır, Karagöz korkar) Kış kış... Aaaaa... Gitmiyor. Ben sana şimdi gösteririm. Şurada bacanın üstündeki leyleği getiririm sen görürsün (gider, leylekle gelir) göreyim seni akbaba, şunu becer (leylek uçar, yılanı yakalar, biraz boğuşurlar, gagasına alır, uçar gider) Seni gidi muzur hayvan seni, haydi uğurlar olsun, gelelim şimdi kantaronlu kavak sana, seni kökünden keser kışın yakarım (yukardan cin gelir, Karagöz'ü kapar götürür, çarpık olarak geri getirir bırakır gider) Oh çabuk kurtuldum elinden, ne acayip şeymiş o, ama benim kollarım oynamıyor (başını eğip kendine bakarak ağlar). Eyvahhh, ben çarpılmışım. Ay Hacivat geliyor.

Hacivat: Yahu Karagöz'üm, bu hâlin ne?

Karagöz: Sorma Hacı Cavcav sorma, bir zırlı geldi beni aldı götürdü, işte bu hâle koydu.

Hacivat: Ben sana demedim mi buralarda dolaşma diye, bu ağaca ilişme diye, var hâlini gör.

Karagöz: Kuzum Hacivat bana bir çare bul.

Hacivat: Öğütlerle uslanmayı takdir ederler, takdirle de uslanmazsa döverler. Benim öğüdümü tutmadın dayak yedin.

Karagöz: Kuzum Hacivat bana bir çare bul.

Hacivat: Gene senin bu hâline acıdım, ben dua ederim sen yalnız âmin de, başka lakırdı karıştırma.

Karagöz: Olur karıştırmam, yalnız âmin derim, haydi âmin âmiinnnn.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: (makam ile) El-cinni, melâcinni, âmin desene, Karagöz
Karagöz: Âmin, âminnn.

Hacivat: El cinni, melâcinni, kör cinni, âmin deee.

Karagöz: Âmin, topal cinnii.

Hacivat: Aman birader, sen yalnız âmin de başka lakırdı karıştırma.

Karagöz: Karıştırmam, yalnız âmin.

Hacivat: Estane, mestane, kuzu kuzu kestane.

Karagöz: Âmin, kuzu kebabı şamfıstıkk.

Hacivat: Aman Karagöz'üm başka lakırdı karıştırma, sonra cinler kızarlar, beni de senin gibi yaparlar.

Karagöz: (hafif sesle) İnşallah! Âmin, âminnn.

Hacivat: Ne dedin?

Karagöz: Âmin dedim, âmin.

Hacivat: El cinni, mela cinni, kör cinni, estane mestane kuru kuzu kestane.

Karagöz: Âmin, âmin, kabak çekirdeği, sarı leblebi âminn.

Hacivat: Aman Karagöz başka lakırdı karıştırma, cinler kızarlar, beni de senin gibi yaparlar, sonra ben ne yaparım.

Karagöz: Karıştırmam, daha beter olursun inşallah, âmin âminnnn.

Hacivat: Gene ağzında bir şeyler dolaşiyor?

Karagöz: Bir şey yok, âmin diyorum âminnn.

Hacivat: El cinni, mela cinni, kör cinni, estane mestaneeee.

Karagöz: Şu herifi de götür cinni, âminn âminnn.

(cin gelir Hacivat'ı götürür, çarpık bir hâlde geri getirir)

Karagöz: (gülerek) Ha haayyy, aman Hacı Cavcav kuyu çengelene dönmüşsün.

Hacivat: Sahi mi? (kendine bakarak) Eyvahh, ben ne olmuşum?

Karagöz: Gülme komşuna gelir başına.

Hacivat: Ben sana demedim mi âminden başka lakırdı karıştırma diye, senin yüzünden bakar mısın ne hâle geldim.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: (hafif sesle) Daha beter ol inşallah.

Hacivat: Ne dedin?

Karagöz: Allah beterinden saklasın dedim.

Hacivat: Cinlere yalvaralım, bizi bağışlasın eski hâlimize koysun.

Karagöz: Yalvaralım Hacivat.

Hacivat: Hadi sen âmin de.

Karagöz: Olur, âmin.

Hacivat: El cinnii, mela cinnii.

Karagöz: Âmin, âminnn.

Hacivat: Gel cinniii, bizi eski hâlimize koy cinnii.

Karagöz: Âmin, âmin.

(cin gelir, Hacivat'ı alır gider, eski hâline kor getirir)

Hacivat: Aman! Çok şükür düzeldim, buralardan savuşayım (giderken Karagöz seslenir)

Karagöz: Yahu Hacivat beni unuttun, gel savuşma, ben senin arkadaşın değil miyim? Beni de kurtar.

Hacivat: Senin cezandır çek, öğüt dinlemeyenin hâli budur işte.

Karagöz: (yalvarırcasına) Bir daha dinlerim, kuzum beni de kurtar.

Hacivat: Bir daha bana el kaldırmayacağına söz ver bakayım.

Karagöz: Tekme dururken el kaldırmam.

Hacivat: Ne dedin?

Karagöz: Kaldırmam dedim.

Hacivat: Hadi âmin de öyleyse.

Karagöz: Olur, âmin, âminnn.

Hacivat: El cinniii, mela cinniii.

Karagöz: Âmin, âminn, çabuk gel cinniii.

Hacivat: Estaneeee mestaneeee.

Karagöz: Âmin, âminnnn.

(cin gelir, Karagöz'ü yukarı kaldırır, perdenin biraz yukarısında tutar)

Karagöz: Aman Hacivat, burda kaldık hadi dua et.

Hacivat: Ne yapalım dua bitti.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Şuradan aktardan on paralık daha al.

Hacivat: Aktar dua satar mı hiç?

Karagöz: Kuzum Hacivat duaya başla.

Hacivat: Estanee mestaneeeee.

Karagöz: Âmin, âminnnnn (cin Karagöz'ü götürür, eski hâlinde getirir, bırakır gider)

Hacivat: Hadi Karagöz'üm geçmiş olsun.

Karagöz: Hay Allah müstehakını versin. (vurur)

Hacivat: Yaaa Karagöz, iyiliğe karşı kemlik haa?

Karagöz: Bugün de yarın da, (tokat atar, Hacivat gider) Ey kantaronlu kavak, ben de senin kökünü kurutmazsam bana da Karagöz demesinler. (eve girer) Yahuuu!

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Huuu.

Karagöz: (içeriden) Benim bir eski baltam vardı şunu ver bakalım.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Ne yapacaksın?

Karagöz: (içeriden) Sana kışlık odun getireceğim. (baltayla gelir) Sen şimdi görürsün kantaronlu kavak. (ağaca çıkar türkü söyleyerek ağacı kesmeye başlar)

(türkü) Kavakta turna sesi var.

(Karagöz ağacın tüm dallarını keser, son bir dalın üzerine oturur, keserken Hacivat gelir)

Hacivat: Aman Karagöz oturduğun dalı kesiyorsun, düşersin kafan gözün patlar.

Karagöz: Sen karışma, defol oradan, şimdi kafana baltayı atarım.

Hacivat: Yazıklar olsun, güzelim ağacı kesmişsin, elin ayağın kesilsin. (gider)

Karagöz: Nasıl! Bizi çarpar mı, ben de onu parçalayayım da görsün. (ağaca baltayı vurunca dalla beraber aşağı düşer) Vay kafam vayyyy.

(korucu Arnavut Bayram ağa gelir)

Bayram Ağa: More çim çesmiştir bu kavaği?

Karagöz: (baltayı arkasına saklar) Ne bileyim ben.

Bayram Ağa: Tü Allah belasını versin, morey dogru süle çim çes-
miştir bu kavaği?

Karagöz: Görmedim ben.

Bayram Ağa: Sen ne yaparsin burda bre.

Karagöz: Ben yolcuyum işime gidiyorum.

Bayram Ağa: Ne var o elinde?

Karagöz: Çubuk Çubuk.

Bayram Ağa: Ver bana onu bir çekeyim bre.

Karagöz: Delikleri tıklı.

Bayram Ağa: Dogru söyle morey nedir o elindeki.

Karagöz: Kaval kaval.

Bayram Ağa: Ver onu bir çalayım.

Karagöz: Çatlak çatlak.

Bayram Ağa: (arkadaşı Ramazan ağaya seslenir) Ho more Rama-
zan.

Ramazan Ağa: (Karagöz'ün arkasından gelir) Ne var more Bay-
ram?

Karagöz: (arkasına bakarak) Eyvah Arnavutlar ikileşti, şimdi ne halt
etmeli?

Bayram Ağa: Ne var bu adamın elinde?

Ramazan Ağa: Balta more kardaş, balta.

Karagöz: (kendi kendine) Eyvah şimdi hapı yuttuk.

Bayram Ağa: Demek sen çestin bu kavaği.

Karagöz: Hayır ben kesmedim bu balta kesmiş.

Bayram Ağa: Tüü, Allah müstehakını versin bee.

Karagöz: Tükürme suratıma be.

Bayram Ağa: Ho more Ramazan, ne yapalım bu adamı?

Ramazan Ağa: Yakalım more yakalım.

Bayram Ağa: Yazıktır more, yazıktır.

Karagöz: Yazıktır yaa.

Bayram Ağa: Yazıktır more, bunu keselim, elindeki balta ile kese-
lim.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Ramazan Ağa: Yazıktır more kardaş.

Karagöz: Yaa yazıktır.

Bayram Ağa: Asalım bunu asalım.

Karagöz: Hoppalaaa, beni öldürmek için münakaşa yapıyorlar.

Ramazan Ağa: Yazıktır more kardaş yazıktır.

Karagöz: Yazıktır yaa.

Ramazan Ağa: Bunu kuyuya atalım.

Bayram Ağa: Olmaz olmaz, kuyu lazımdır, bağlayalım bir ağaca üzerine biraz bal sürelim bırakalım.

Karagöz: Eyvah suratımı arılara sineklere yedirecekler.

Ramazan Ağa: Yazıktır more yazıktır.

Karagöz: (kendi kendine) Vay köpoğlu herifler, insanı çeşit çeşit öldürüyorlar.

Ramazan Ağa: Bunun ayaklarına yüz sopa vuralım.

Bayram Ağa: Vuralım more (Karagöz'e) bırak elindeki baltayı, yat aşağıya

(Karagöz'ü yatırır, ayaklarını kaldırır, bir tutar biri de vurmaya başlar)

Bayram Ağa: Bir imiş, iki imiş.

Karagöz: Yavaş vurun be, hay elleriniz kırılınsın.

Ramazan Ağa: Nasıl, çeser misin kavaği (vurur) bir imiş, iki imiş üç imiş, dört, beş.

Karagöz: (ağlamaklı) Vay ayacıklarım vay, yavaş vurun be.

Bayram Ağa: More Ramazan kaç oldu bire?

Ramazan Ağa: Bilmem, unuttum.

Bayram Ağa: (vurur) Baştan bir imiş, iki imiş, altı, yedi, yirmi, otuz.

Karagöz: herif hesabı şaşırıldı.

Bayram Ağa: More şaşırıldım kaç idi?

Karagöz: Otuzdu, otuz.

Ramazan Ağa: More ben de unuttum.

Bayram Ağa: (vurur) Baştan bir imiş, iki imiş, üç, dört, elli, altmış.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Ha bitiyor.

Bayram Ağa: Yetmiş, seksen, doksan.

Karagöz: Ha bitiyor haaa.

Bayram Ağa: More Ramazan ben şaşırıdım, kaç idi?

Ramazan Ağa: More ben de unuttum.

Bayram Ağa: (vurur) Baştan bir imiş, iki, üç.

Karagöz: Eyvah bu herifler beni sabaha kadar dövecekler.

Bayram Ağa: (vurur) Yedi, sekiz, altmış, doksan, doksan sekiz, doksan dokuz

Karagöz: Ha bir tane kaldı.

Bayram Ağa: More Ramazan kaç idi?

Karagöz: Eyvah gene baştan başlayacaklar (ağlamaklı) vay ayacıklarım vay.

Ramazan Ağa: More kardaş yeter bu kadar dayak.

Karagöz: Hay Allah razı olsun.

Ramazan Ağa: Takalım boynuna bir ip sokak sokak dolaştıralım herkes suratına tükürsün.

Karagöz: Hay inayetinle yerin dibine gir.

(Karagöz'ün boynuna bir ip takarlar, perdede dolaştırırlar, birkaç kere dolaştırdıktan sonra Karagöz ellerinden kurtulur)

Karagöz: Oh be ellerinden zor kurtuldum, şimdi bu dalları eve taşıyayım, kışın yakarız (bir dal omuzlar eve götürür) Yahuu, al bakalım sana kışlık odun getirdim.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Aaaa! Bu yaş ağacı neden kestini? Allah'tan korkmadın mı?

Karagöz: (içeriden) Nene gerek kışın ısınırız.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Ben Allah'tan korkarım, yaş ağacı yakamam, götür başkasına ver (Karagöz perdeye gelir).

Hacivat: (perdeye gelerek) Ne yaptın bunun dallarını?

Karagöz: Hele sen şunu tut, bana yardım et, bizim eve götürelim (ikisi birlikte ağacı tutarlar, sallaya sallaya yerinden sökerler. Ağaçla beraber Hacivat Karagöz'ün üzerine düşer, Karagöz ağacın altında kalır)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Aman Hacivat, kaldır şu ağacı, altında kaldım.

Hacivat: Dur bakayım (ağacı tekrar kaldırırlar, bu defa Hacivat'ın üzerine düşer) Aman birader altında kaldım, eziliyorum.

Karagöz: Geber kerata.

Hacivat: Aman birader kaldır. (Kaldırırlar, Karagöz ağacı omuzlayıp eve götürür gelir)

Karagöz: Başka bir şey kaldı mı (yere bakar)

Hacivat: Yaa Karagöz işte yaş ağaca balta vuranın hâli böyle olur, aman Karagöz'üm nedir bu işler.

Karagöz: Kafanı kırsın geyiklerle keşişler.

Hacivat: Aman birader bana ne vurursun elin kırılınsın.

Karagöz: Ekler kenetler yine yapıştırım.

Hacivat: Hoş olsun külhani yıktın perdeyi eyledin viran, varayım sahibine haber vereyim heman.

Karagöz: Her ne kadar sürç-i lisan ettikse affola, ey Hacı Cavcav bir dahaki oyunda yakan elime geçerse vayyy hâline.

(ışık söner, oyun biter)

KURBANLIK KOÇ

Hacivat: (gelir ve kendi kendine söylenir.) Allah Allah, herhâlde yanlış görmüyorum ama Karagöz buralarda ne geziyor acaba? Aaaa, yanında bir de kocaman boynuzlu, kınalı bir koç var. (seslenir) Karagöz'üm merhaba!..

Karagöz: Hoş geldin suda pişmiş balkabağı!..

Hacivat: Aman efendim, perdede değiliz güzel konuş!

Karagöz: Köftehor, perdede değiliz ama sen beni yine her yerde rahatsız ediyorsun.

Hacivat: Canım, rahatsız olacak ne var? Geçerken seni görüp "Merhaba" dedim o kadar...

Karagöz: Öyleyse sana bana merhaba! Haydi yoluna git!

Hacivat: Zaten gideceğim de... Buralarda ne yapıyorsun diye merak ettim?

Karagöz: Pataklarım ha, ne yaptığımı görmüyor musun?

Hacivat: Görüyorum ama Karagöz'üm doğrusu bir şey anlayamıyorum. Bir defa Kurban Bayramı geçti. Sonra seni yedi yüz yıldır böyle bir koçla gezerken ilk defa görüyorum.

Karagöz: Ne olmuş?...

Hacivat: Ne olmuşu var mı? Yani bu koç neyin nesisi?

Karagöz: Babasının oğlu... Köftehor, onu ben doğurmadın ki neyin nesisi olduğunu bileyim.

Hacivat: Efendim, anlatamadım galiba... Neden beraber dolaşıyorsunuz?

Karagöz: Birbirimizi kaybetmemek için Hacı Cavcav!

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Allah iyiliğini versin, yine anlatamadım! Yani bu koçu neden gezdiriyorsun?

Karagöz: Bende onu yemle besleyecek para var mı! Yeşil salata, karpuz kabuğu falan bulup yediriyorum. Açlıktan ölürse sahibine ne cevap veririm. Hayvana da yazık olur.

Hacivat: Bu koç senin değil mi?

Karagöz: Şimdi pataklarım ha! Ekmek Parası zor buluyorum. Bu koçu nasıl alacağım, alay mı ediyorsun?

Hacivat: Alay olur mu Karagöz'üm! Fakat senin olmadığına göre sahibinden herhâlde para alacaksın?

Karagöz: Ne parası?...

Hacivat: Koçu dolaştırıp karnını doyuruyorsun diye...

Karagöz: Sana öyle mi söyledi Cavcav?

Hacivat: Kim?...

Karagöz: Bu koçun sahibi?

Hacivat: Anlayamadım, yani sen bu koçun sahibini de mi tanıımıyorsun?

Karagöz: Köftehor, sahibini tanısam iş aramayı bırakır, uyuklamayı terkeder böyle ortalıkta dolaşır mıyım? Üstelik bu hayvanın yanında pek eğilmeye de gelmiyor. Arkadan insanın poposuna öyle vuruyor ki... Üç defa onun yüzünden kaldırımları yaladım.

Hacivat: Vah vah vah, geçmiş olsun Karagöz'üm!

Karagöz: Sağolasın!...

Hacivat: Fakat benim aklım iyice karıştı. İkiniz böyle daha ne kadar beraber dolaşıp duracaksınız.

Karagöz: Yorgunluktan bir yere düşüp bayılana kadar...

Hacivat: Canım şakayı bırak!

Karagöz: Köftehor, anlamıyor musun bir yandan da sahibini arıyoruz.

Hacivat: Bak bu doğru... Ayrıca sahibi belki sizi görüp koçunu tanırsa sana bolca bahşiş verir.

Karagöz: Âmin!... Ne kadar bahşiş verir?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Bilemem ama yine aklıma bir soru takıldı?

Karagöz: Aklına boru mu takıldı?...

Hacivat: Saçmalama!... Söyle bakalım sen bu koçu nerede buldun Karagöz'üm?...

Karagöz: Nerede olacak, bayramın ilk günü seninle bayramlaşıp bahçenizden yola çıktım ki peşimden geliyor. Ayıp olmasın diye "Git" diyemedim.

Hacivat: Allah iyiliğini versin, desene bu bizim kaybolan koçumuz! Ver bakayım ipi! (koçu alıp gider)

Karagöz: Hacı Cavcav, Benim bahşış ne olacak?... (cevap vermeden gider)

APTAL BEKÇİ

Karakterler:

Karagöz

Hacivat

1. Zenne

2. Zenne

Çelebi

Tuzsuz Deli Bekir

Beberuhi

Eşek

Nâreke zırlıtısı ve tef velvelisi ile göstermelik kalkar; Hacivat şarkı eşliğinde gelir.

(Şarkı, Şehnaz Sengin Semai)

Dîdem yüzüne nâzır, nâzır yüzüne dîdem

(Şarkı bittikten sonra Hacivat perde gazelini okur)

Haaay Hak!

Gönül verdik perdeye dost, başlayan bir gazeldir,

Hüner değilse de dünyaya gelmek ne güzeldir.

Ölümlüymüş dünya, neler gelmiş neler geçmiş,

Hüner, geçmiş gününde görüp güldürmededir.

Gülen pek az, ağlayan ne çok, Tanrıyı saymazsak,

Hüner, oynayan kim, oynatan kim, bilmededir.

Tanrı gölgesini eksik eylemesin duamız,

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hüner, gölgede solmadan açmayı bilmededir.

Hacivat: Aaaah efendim ah! Ne olurdu şu dört köşe perdede bana da bir arkadaş olsa, eli temiz, yüzü temiz, sözleri tatlıııı.

Karagöz: (evin penceresinden bakarak) Hoş geldin keçi suratlı.

Hacivat: Gelirse şu meydana, o söylese ben dinlesem, efendim haddim olmayarak bendeniz söylesem, bizi seyreden dostlar gülseler eğlenseler, iş ne imiş diyelim işimizi mevlam rast getiree (Hacivat musiki gazeli okur) Gelse o çeşm-i siyahım handeler peyda olur.

Karagöz: (pencereden bakarak) Hacivat hayırdır yahu, ezan mı okuyorsun?

Hacivat: Ah bana bir eğlence, medeeeeeett.

Karagöz: Allah versin, Allah versin, hadi başka kapıya.

Hacivat: Yar bana bir eğlenceeeeeee.

Karagöz: Hacivat aşağıya gelirse gösteririm sana eğlenceyi.

Hacivat: Yar bana bir eğlenceeeeeee! (Karagöz evden atlar, Hacivat ile kavga ederler, Hacivat kaçır Karagöz yerde yatar)

Karagöz: Ahhhh amannnn, Hacivat'ı kaçırdım ama galiba ben de altıma kaçırdım, sen bir daha gel bak ben sana neler yapıcım Hacivat. (Hacivat gelir)

Hacivat: Aman Karagöz'üm akşamı şeriflerin hayır olsun.

Karagöz: Senin de sülaleni sansarlar boğsun. (vurur)

Hacivat: Aman Karagöz'üm ben sana iltifat ediyorum sen ise bana vuruyorsun yazıklar olsun sana yazık.

Karagöz: Hoş geldin kazık oğlu kazık. (vurur)

Hacivat: Aman Karagöz'üm ağzından çıkanı hiç kulağın duymuyor.

Karagöz: A musibet adam, her akşam gelirsin kapımın önünde hay bana pancar hay bana pancar diyerek bağırırsın, hiç hâlimi sormazsın, başımdan geçenleri bilmezsin.

Hacivat: Hayrola Karagöz'üm ne oldu?

Karagöz: Sorma Hacivat, sorma, bizim kariyla kavga ettik.

Hacivat: Yaa, sebep ne peki?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: İşte efendim komşu karının kocası ona elbiseler almış da çiçekler gibi gezdirirmiş de ben ona senede bir kat elbiseyi bile çok görürmüşüm de, derken iş büyüdü karı beni kapı dışarı attı.

Hacivat: Aman Karagöz'üm hemen kaç.

Karagöz: Ben de öyle yaptım zaten Hacı Cavcav.

Hacivat: Eee, sonra.

Karagöz: Evden çıkınca kahveye uğradım, bir kahve içtim, birden üzerime bir ağırlık çöktü, hamama gideyim de bir yıkanayım dedim.

Hacivat: Evet Karagöz'üm güzel düşünmüşsün, insan hamama gidince rahatlar.

Karagöz: Hamama gittim, soyunup içeri girdim bir kurnanın başına oturdum, bir de baktım iki tellağın kolları arasında ipekli peştemallara sarılı birini getirdiler, göbek taşının üstüne bir havlu serdiler, o getirdikleri adamı yatırıp gittiler.

Hacivat: Evet Karagöz'üm herhâlde terlesin diye yatırmışlardır.

Karagöz: Öyleymiş, adam biraz yattı, sonra ne oldu bilmem adam göbek taşından yuvarlanıp yere düştü.

Hacivat: Herhâlde adamcağız sıcaktan fenalık geçirmiştir.

Karagöz: Hemen yanına gidip adama baktım, bir de ne göreyim Hacivat adam tıpkı bana benzemiyor mu?

Hacivat: Olabilir Karagöz'üm insanlar çift yaratılmıştır derler.

Karagöz: Birden aklıma bir şeytanlık geldi, usulca adamın belinden ipekli peştemalları çıkartıp kendi belime bağladım, benim peştemalları da onun beline bağladım, adamı ayağından çekip bir kurnanın başına bıraktım, geldim göbek taşının üstündeki havluya yattım.

Hacivat: Aman Karagöz hamamcılar seni tanırlar.

Karagöz: Yahu tıpkı o adama benziyorum dedim ya.

Hacivat: Sonra?

Karagöz: Derken tellağın biri geldi, kese ister misiniz efendim? dedi, ben de hiç istifimi bozmadım başımı salladım, tellak aldı beni bir kurnanın başına götürdü, beni bir yıkadı bir yıkadı ki Hacivat, ben ben olalı böyle temizlenmemiştim hiç, sonra beni tertemiz ipekli havlulara

sarıp o adamın soyunduğu odaya götürdü, bir güzel de kuruladı, efendim sıhhatler olsun çay kahve nargile ister misiniz? diye sordu, bir nargile bir de kahve söyleyip afiyetle içtim.

Hacivat: Peki Karagöz'üm seni hiç kimse tanımadı mı?

Karagöz: Tanımadılar, getirin benim çamaşırlarımı dedim, bir bohça getirdiler bohçayı açtım, içinden ipekli çamaşırlar çıktı güzelce giyindim, ceplerini karıştırdım bir de ne göreyim Hacivat

Hacivat: Aman Karagöz çabuk söyle ne gördün?

Karagöz: Cepler para dolu Hacivat, paraaaaa, beni keseleyene, kulayana, bohçayı getirene, ayakkabıları getirene, hepsine bol bol bahşiş bıraktım, hepsi yerden temennalar eşliğinde “efendim Allah ömürler versin” diyerek beni uğurladılar, bir de baktım ki hamamın kapısının önünde son model bir fayton bekliyor, arabacı kapıyı açıp buyrun efendim dedi beni arabaya bindirdi.

Hacivat: Aman Karagöz o araba da nerden çıktı?

Karagöz: O beyin arabasıymış.

Hacivat: Arabacı da seni tanımadı mı?

Karagöz: Dedim ya tıpkı o adama benziyorum diye.

Hacivat: Eee sonra.

Karagöz: Derken Hacivat araba güzelli bir konağın önünde durdu.

Hacivat: Kimin konağıymış Karagöz?

Karagöz: O beyin konağıymış, kapılar açıldı iki uşak geldi kollarıma girdi “efendim sıhhat afiyet olsun” diyerekten beni içeri aldılar.

Hacivat: Uşaklar da seni tanımadı mı?

Karagöz: Tanımadılar Hacivat, neyse merdiven başında iki güzel kız beni uşakların elinden aldılar yukarı çıkardılar “efendim sıhhat ve afiyetler olsun inşallah” diyerek beni yukarı çıkardılar. Merdivenin başında ipekten gecelikler giymiş dünyalar güzeli bir hanım “kızlar efendimi incitmeyin yavaş çıkarın” diye kızlara çıkıştı beni kızların kolundan alarak bir odaya soktu, oda yatak odasıymış.

Hacivat: Hanım da seni tanımadı öyle mi?

Karagöz: Yahu Hacivat dedim ya sana “tıpki o adama benziyorum” diye

Hacivat: Sesinden de tanımadılar mı?

Karagöz: Ben hamam yorgunuyum diye hiç sesimi çıkarmıyorum.

Hacivat: Yaaa! Sonra?

Karagöz: Hanım bana gecelikler giydirdi, “istirahat ediniz, çok yorulmuşsunuzdur” diyerek kuştüyünden yapılmış yatağa yatırdı, bir yelpaze aldı geldi başucuma oturdu yavaş yavaş yellemeye başladı, ben gözüm yarı açık yarı kapalı uyur gibi yapıyorum.

Hacivat: (ağzını şapırdatarak) Aman Karagöz’üm sonra?

Karagöz: Sulanma, ağzını sil tepelerim haaa.

Hacivat: Anlat Karagöz’üm anlat sonra ne oldu?

Karagöz: Anlatmayacağım işte.

Hacivat: (yalvarırcasına) Kuzum Karagöz’üm ne olur anlat sonra ne oldu?

Karagöz: Bey hamamdan geldikten sonra biraz istirahat edip kahvaltı edermiş, sofrayı hazırlamışlar hanım gelmiş beni uyandırıyor “efendim kalkar mısınız sofraya hazırlandı” diyor, ben yine gözlerim yarı açık yarı kapalı uyuyorum, hanım baktı ki ben uyanmıyorum, herhâlde efendinin içine baygınlık gelmiştir diyerek bir şişe lavanta getirdi yavaş yavaş yüzüme serpmeye başladı, ben yine uyanmayınca bolca dökmeye başladı, lavanta ılık ılık yüzümden aşağı doğru akmaya başladı.

Hacivat: Aman pek de kibar bir hanımmış, sen hamamdan çıktın ya soğuk lavanta seni hasta eder diye ısıtmıştır besbelli.

Karagöz: Yok yahu Hacı Cavcav, meğerse bir köpek gelmiş suratıma işemiyor mu?

Hacivat: Aman Karagöz köpek de nerden çıktı şimdi.

Karagöz: Ben kahveye gidip kahve içince uyuyup kalmışım, rüya görmüşüm, o sırada kahvecinin köpeği gelmiş suratıma işiyor ben de rüyamda gördüğüm hanım bana lavanta döküyor sanmışım.

Hacivat: Aman Karagöz deminden beri anlattığın rüya mıydı?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Seni gidi muşmula suratlı adam seni, böyle şeyler gerçek olur mu hiç? (vurur, Hacivat gider) Sen gidersin beni buraya mıhlamazlar pamuk ipliğiyle hiç bağlamazlar. Ben de çeker gider, tavan arasında farelerle tavla atarım. (sahneden ayrılır)

(konuşmalar burada biter, fasıl başlar)

Şarkı eşliğinde Zenneler gelir

(Şarkı Hicaz Curcuna)Âteşi suzan-ı firkât yakıtı cism-ü cânımı

(Zenneleri Hacivat karşılar)

Hacivat: Efendim, hoş geldiniz safalar getirdiniz, böyle şarkılar söyleyerek ne tarafa gidiyorsunuz?

1. Zenne: Allah ömürler versin Hacivat Çelebi, şöyle biraz gezmeye çıktık.

Hacivat: Anladım hanım kızım, evde otura otura canınız sıkıldı herhâlde?

1. Zenne: Ahh evimizi hiç sormayın Hacivat çelebi, evin damı akıyor ama ev sahibi hiç aldırılmıyor, bir dolaşalım bakalım bir ev bulabilirsek hemen taşınacağız.

Hacivat: Aman hanım kızım iyi olacak hastanın doktor ayağına gelirmiş, benim elimin altında güzel bir ev var eğer beğenirseniz hemen size vereyim o evi, yeter ki evi beğenin sizden iyi kiracı mı bulacağım?

1. Zenne: Evi görebilir miyiz Hacivat çelebi?

Hacivat: Hay hay evladım, buyurun. (eve girerler içerde konuşurlar) İşte hanım kızım burası mutfak, burası yatak odası.

1. Zenne: Çok güzel Hacivat Çelebi.

Hacivat: Yukarıda da iki oda var, çok kullanışlıdır, bakınız arkada bahçesi de var.

2. Zenne: Tavuk kümesi de var mı efendim?

Hacivat: Elbette var hanım kızım.

1. Zenne: Pek güzelmiş efendim. (perdeye gelirler) Kirası ne kadar Hacivat Çelebi?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Evladım siz yabancı değİlsiniz sizin için elli milyon olur.

2. Zenne: Peki efendim biz bu evi tuttuk, buyurun bir aylık da peşin veriyoruz.

Hacivat: Sağolunuz evladım güle güle oturunuz. (gider)

2. Zenne: Biz de gidip evi temizleyelim bari. (giderler)

(şarkı eşliğinde Tuzsuz Deli Bekir gelir)

(şarkı Hicaz Düyek) Külhanbeylik omuzdaşlar bize pek şandır...

Tuzsuz: (Nara atar) Eyy gidii felekkkk, eyyy gidii felekkk beeeeeee-ee!

Karagöz: (pencereden bakarak) Hey gidi dümbelekk bee, bu da kim yahuu?

Tuzsuz: Bana bak öyle tepeden konuşma erkeksen aşağı gel de boyunu görelimmm.

Karagöz: (gelir) Ne var be ne bağırırısın ayağına basılmış ayılar gibi?

Tuzsuz: Eyytt beeee, bana bak breee sen beni tanır mısın, bana adıyla sanıyla Tuzsuz Deli Bekir derler.

Karagöz: Senin tatsız tuzsuz olduğun belli zaten.

Tuzsuz: Bana bak var mısın benimle bir güreşe bakalım haaa.

Karagöz: Seninle değil, senden daha kabadayı pehlivan varsa o gelsin onunla güreşirim ben.

Tuzsuz: Bana bak yere bir mendil ser bakalım.

Karagöz: Ne olacak mendil?

Tuzsuz: Ben şimdi bir vuruşta senin kelleni kesicem, kellen yere düşüp toz olmasın diye, eğğ bakalım başını yereeee.

Karagöz: Sen beni biraz bekle bakalım burda. (Karagöz eve gidip bir sopa alır, sopayı arkasına saklayıp perdeye gelir) Bana bak Tuzsuz, başımı nasıl eğcektim bennn?

Tuzsuz: (Başını aşağı eğerek) İşte böyle.

Karagöz: (sopayı Tuzsuz'un kafasına indirir) Al sanaaa.

Tuzsuz: Aman bree kelleyi kırdınn.

Karagöz: Kırırım ben, sana Tuzsuz Deli Bekir derlerse bana da Karagöz pehlivan derler.

Tuzsuz: Helal sana bee, ben kendimi kabadayı sanırdım meğer sen benden daha kabadayı imişsin.

Karagöz: Elbettee öyleyim.

Tuzsuz: Sen hakikaten kabadayı bir adama benziyorsun, bana bak ben seni bu mahalleye bekçi yapıyorum, tamam mı?

Karagöz: Olur Tuzsuz Efendi, olur.

Tuzsuz: Yalnız şu karşıdaki eve yeni taşınan zennelere dikkat et, yabancılar girmesin haydi eyvallah. (gider)

Karagöz: (eve gider başına bir külah takıp perdeye gelir) Haydi bekçi vereliimm, peynirli, kıymalı, sade bekçiiiiiiii.

Zenne: (içeriden) Aaa gündüz vakti de bekçi dolaştığını bu mahallede gördüm ayoll.

(şarkı söyleyerek Çelebi gelir)

Şarkı Nihavend İstanbul Türküsü) Üsküdüre gider iken aldı da bir yağmur.

Zenne: (perdeye gelerek) Vay beyim böyle şarkılar söyleyerek nereden gelirsiniz, nerelere gidersiniz?

Çelebi: Nereye olacak, sizi aramaktan ayaklarıma kara sular indi, evden ayrılmışsınız.

Zenne: Evet efendim çıktım, buraya taşındım, yeni evimiz çok güzel.

Çelebi: Müsaade ederseniz görmek isterim efendim.

Karagöz: (pencereden) Ooo burada pazarlık başlamış.

Zenne: Tabii efendim ama buralarda bir bekçi dolaşiyor siz yarım saat sonra gelin olmaz mı? Bekçi anlamasın, hem aramızda bir parola belirleyelim, siz parolayı söyleyince ben kapıyı açarım içeri girersiniz.

Çelebi: Çok iyi olur.

Karagöz: Hem de parolalı haa.

Zenne: Siz kapıyı çalınca ben size parola derim siz de lofça çivisi dersiniz, kapıyı açarım.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Parola çiviymiş anladım.

Çelebi: Allahısmarladık efendim. (gider)

Zenne: Güle güle efendim uğurlar olsun.

Karagöz: (gelip zennelerin kapısını çalarak) Açın ben geldim.

Zenne: (içeriden) Parola?

Karagöz: Çivi.

Zenne: Ne çivisi?

Karagöz: (kendi kendine) Çivinin adını anlamadım ki yahu.. Şeyyyy
hanım çivi işte yahu.

Zenne: Çivi anladık ama ne çivisi?

Karagöz: Temel çivisi.

Zenne: Değil.

Karagöz: Döşeme çivisi.

Zenne: Değil.

Karagöz: Nal çivisi.

Zenne: Değil.

Karagöz: Ayakkabı çivisi.

Zenne: O da değil.

Karagöz: Canım işte çivilerin birisi.

Zenne: Tamam ama adı ne?

Karagöz: Ölünün körü çivisi. (gider, yavaşça çelebi gelir)

Çelebi: (kendi kendine) Buralarda kimseler yok galiba (kapıyı çalar)

Zenne: (içeriden) Kim o?

Çelebi: Çivi.

Karagöz: (pencereden bakarak) Oo, çivici başı gelmiş.

Zenne: (içeriden) Ne çivisi?

Çelebi: Lofça çivisi.

Zenne: Buyrun efendim buyrunnn (kapıyı açar)

Karagöz: (pencereden) Tühh lofça çivisi imiş. (perdeye iner, zennelerin kapısını vurur)

Zenne: (içeriden) Kim ooo?

Karagöz: Çivi.

Zenne: Ne çivisi

Karagöz: Lofça çivisi.

Zenne: Buyrun içeri.

Karagöz: (içeri girer) Ooo, maşallahh sofrada kurulmuş.

Çelebi: (içeriden) Hoş geldin bekçi baba.

Karagöz: (içeriden) Hoş bulduk çivicibaşı.

Zenne: (içeriden) Ne içersiniz bekçi baba rakı şarap likör vermut?

Karagöz: (içeriden) Rakı var mı rakı?

Zenne: (içeriden) Var efendim buyrun.

Karagöz: (içeriden) Ohhh yarasınn.

Zenne: (içeriden) Mezelerden de buyrun efendim.

Çelebi: (içeriden) Yavaş iç bekçi baba sarhoş olursun.

Karagöz: (içeriden) Sen karışma, ohh yarasınn. (içer sarhoş olur, bu sırada Tuzsuz Deli Bekir perdeye gelir)

Tuzsuz: (Nara atarak) Eyy gidi felekk beee, nerde o bekçi olacak adam beeee.

Zenne: (içeriden) Aman kaçın Tuzsuz geldi.

Çelebi: (içeriden) Nereye kaçalım?

Zenne: (içeriden) Arka kapıdan kaçın.

Karagöz: (içeriden) Ya ben nereye kaçayım?

Zenne: (içeriden) Sen de bahçeye saklan

Karagöz: (içeriden) Olur ben de bahçedeki kümese gireyim. (küme-se girer içeriden tavuk horoz sesleri gelir) Ötme kerata keser dolmanı yaparım haa.

Tuzsuz: (içeriden) Ooo rakı sofrası da hazırmış.

Zenne: (içeriden) Sizin için hazırladım efendim.

Tuzsuz: Mezeler fiyakalı ama piliç kızartması yok.

Zenne: (içeriden) Şimdi kümesten bir tane alıp keserim efendim.

Tuzsuz: (içeriden) Olmaz ben gider keser getiririm bir tane.

Karagöz: (içeriden) Eyvah Tuzsuz kümese geliyor galiba (Tuzsuz kümese girer Karagöz'ü görür)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Tuzsuz: (içeriden) Vay bekçi baba senin burda işin ne?

Karagöz: (içeriden) Tavuklara hırsız dadanmış da onu bekliyordum.

Tuzsuz: (içeriden) Aferin bekçi baba sen git artık ben hakkından gelirim o hırsızın.

Karagöz: (perdeye gelir) Ohh yarabbi şükür kurtuldum Tuzsuz'un elinden.

Zenne: (içeriden) Tuzsuz gel efendim, ben şimdi pilici kızartır getiririm.

Tuzsuz: (içeriden) Hele bir tane daha doldur bakayım şu rakıdan.

Zenne: (içeriden) Buyrun efendim.

Karagöz: Bu iş böyle olmaz bu Tuzsuzu kapı dışarı etmeli. (gider beberuhileri toplar kendi de bir eşeğin üzerine biner gelir) Bana bakın beberuhiler, bu eve tatsız tuzsuz bir adam girdi; bunu yakalayıp kapı dışarı atıcaz. tamam mı?

Beberuhiler: (hep bir ağızdan) Sen merak etme Karagöz; biz arkadayız.

Karagöz: Ama bana bakın adam hem sarhoş hem de bıçaklı.

Beberuhiler: Sen merak etme Karagöz biz sarhoştan da bıçaktan da korkmayız.

Karagöz: Hadi bakalım göreyim sizi, ben şimdi Tuzsuzu dışarı çağıracağım.

Beberuhiler: Çağır gelsin biz ona yapacağımızı biliriz.

Karagöz: (eve doğru bağırarak) Hey bana bak Tatsız tuzsuz herif senin bu evde işin ne çık bakayım dışarı (beberuhilere dönerek) bana bakın hazır mısınız herif geliyor

Beberuhiler: Hazırız gelsin.

Karagöz: Bana bak Tuzsuz erkeksen dışarı çık.

Tuzsuz: (dışarı çıkar) Eyyttt bee kim o eşeğin üstünde bağırın.

Karagöz: Mahalle bekçisi. (bu sırada beberuhiler kaçar)

Tuzsuz: Ne istiyorsun bee?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Biz mahalleliler seni bu evden çıkarmaya geldik. (arkasına bakar ki beberuhiler gitmiştir) Ee şey yani Tuzsuz sana bir eşek getirdim belki binersin diye.

Tuzsuz: Hani beni evden atacaktınız bee?

Karagöz: Yok yahu şaka yaptım ben sana.

Tuzsuz: Ben eşek meşek istemem defol.

Karagöz: Gel bakalım eşek efendi biz gidelim.

Tuzsuz: (evdeki zenneler hitaben) Bana bak güzelim ben şimdi meyhaneye gidiyorum yarın akşam yine gelirim hadi eyvallah. (gider, Hacivat ve Karagöz perdeye gelirler)

Hacivat: Aman Karagöz'üm nedir bu işler?

Karagöz: Kafanı kırsın geyiklerle keşişler.

Hacivat: Yıktın perdeyi eyledin viran varayım sahibine haber veryim hemann.

Karagöz: Burada oyunumuz erdi sona her ne kadar sürç-i lisan ettikse affola kalın sağlıcakla.

(ışık söner oyun biter)

HAMAM

Karakterler:

Karagöz

Hacivat

Çelebi

Zenne

Ana kadın

Külhancı

Kilci

Arap Mercan

Arap Şetaret

Çalgıcı kızlar

Karagöz'ün karısı

Karagöz'ün oğlu (Yaşar)

Matiz (Tuzsuz Deli Bekir)

Beberuhi

Nâreke zırlıtısı ve tef velvelesi ile göstermelik kalktıktan sonra Hacivat semai söyleyerek gelir:

Acep ol dilber-i râna, Öpülmez mi sevilmez mi vay.

Semai bittikten sonra perde gazelini okur, perde gazeli bittikten sonra devam edilir.

Hacivat: Huzur-u haziran, cemiyet-i irfan, vakt-i safâyı merdan, lâindir, dinsizdir, münafıktır şeytan, şeytanın dinsizliğine, Rahman'ın birliğine,

bizi temâşâyâ tenezzül buyuran ahıbbânın sağlığına (yeri öper, ayağa kalkar, devamla) demem o demek değil, ben bendenize, ben duacınıza eli yüzü yunmuş, sohbeti tatlı.

Karagöz: (penceresinden) Hoş geldin şalgam suratlı.

Hacivat: Edebiyat bilse, Arabiyat bilse, Farisi bilse, ilm-i hendese, ilm-i taktaki, ilm-i vakvaki.

Karagöz: (penceresinden) Daha ne halt etse?

Hacivat: Biraz da fenni şiiir-i musikiye aşına olsa, geliverse karşıma, o söylese ben dinlesem, efendim haddim olmayarak bendeniz söylesem o dinlese.

Karagöz: (penceresinden) Hacivat da bekçi Mehmet ağadan bir temiz sopa yese.

Hacivat: Her ikimiz söyleşirken seyreden ahıbbâ safâyâb olsa, diyelim işimizi mevlam rast getire, yar bana bir eğlence medettt, aman bana bir eğlenceee medeett.

Karagöz: (penceresinden) Hacivat, bağırma gelmeyeceğim.

Hacivat: Gel benim serv-i bülendim.

Karagöz: (penceresinden) Gelemem benim sümüklü efendim.

Hacivat: Gel benim ömrümün hâsılı.

Karagöz: (penceresinden) Gelemem ayağımın mayası.

Hacivat: Gel benim serseri gezenim.

Karagöz: (penceresinden) Atlarsam kafanı ezerim.

Hacivat: Karagöz'üm aşağı gel.

Karagöz: Memgel.

Hacivat: Pergel mi?

Karagöz: Hayır beş on tane usta dülger.

Hacivat: Anlaşıldı Karagöz'üm, bu akşam canın gene letaif istiyor.

Karagöz: Nasıl da bilirsin kadayıf istediğimi.

Hacivat: Öyleyse lisan bilir misin?

Karagöz: Nisanı da bilirim mayısı da.

Hacivat: Rumca bilir misin?

Karagöz: Bilirim.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Elado.

Karagöz: Elin doluysa oraya ko.

Hacivat: Peki Ermenice bilir misin?

Karagöz: Bilirim.

Hacivat: Egurnayım.

Karagöz: Ko oraya sonra alayım.

Hacivat: Peki Yahudice bilir misin?

Karagöz: Bilirim.

Hacivat: Venaki.

Karagöz: Al parayı ver rakıyı.

Hacivat: İngilizce yes yes?

Karagöz: Geveleme sesini kes.

Hacivat: İtalyanca bilir misin?

Karagöz: Zahir.

Hacivat: Venikova.

Karagöz: Yeni kova eski kova sana ne?

Hacivat: Fransızca bilir misin?

Karagöz: Bilirim.

Hacivat: Vönezisi.

Karagöz: Yandı yorganın eskisi.

Hacivat: Şu hâlde Çingenece bilir misin?

Karagöz: Süt be süt.

Hacivat: Öyleyse uclan.

Karagöz: (atlar) Soskiros.

Hacivat: Ben ne diyeceğim?

Karagöz: Somborloskeros.

Hacivat: Bu ne din kelamı ve ne dil lisanı?

Karagöz: Çingene işi.

Hacivat: Anlamadım.

Karagöz: (hafifçe) Çingene.

Hacivat: Çengelde mi?

Karagöz: Hayır sırıkta asılı.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Doğru söyle siz kimlerdensiniz?

Karagöz: Biz Unkapanı'nda elek yapar elek satarız.

Hacivat: Siz Unkapanı'nda börek yapar börek mi satarsınız?

Karagöz: Sen de benden Zeyrek'te bir tokat yer misin (vurur)

Hacivat: Karagöz'üm doğru söyle siz kimlerdensiniz?

Karagöz: Çiinn..... gaaa..... neee..... (vurur) Bizim Çingeneliği meydana vuruncaya kadar uğraştı.

Hacivat: Aman Karagöz'üm sen Çingene değilsin, sana çingene diyenler bühtan ederler, senin ahlakın Çingenedir.

Karagöz: Milletin dilini tutamazsın ki, yalan yanlış derler.

Hacivat: Şimdi beni dinle Karagöz'üm.

Karagöz: Söyle kulaktozum.

Hacivat: Geçen gün benim nazlımla nâzeninim hamama gitmek üzere hazırlanırlarken kapı çalınır, nazlım kapıyı açar bir de bakar ki o senin şıllık şıfıntı, bî-müsibet, bî-edep pis murdar karın değil mi? Nazlım terbiye ve nezaketi itibarıyla buyurun der.

Karagöz: Hacivat, o nazlı olacak kim oluyor?

Hacivat: O benim karım.

Karagöz: Senin hanımının güzel adı var da benim karımın neden o kadar berbat adı oluyor?

Hacivat: O senin şıllık şıfıntı mendebur pis murdar karın içeri girer, pis ayaklarıyla, o pis feracesiyle paldır küldür yukarı çıkar, odadan içeri girer, sakızlar gibi tertemiz yeni yayılmış minderin üstüne çıkar kurulur.

Karagöz: Aferin benim karıya.

Hacivat: "Böyle hazırlanmışsınız nereye gidiyorsunuz?" der. Nazlımla nâzeninim "Hamama gidecektik" derler, o senin şıllık şıfıntı pis murdar karın "Ben de gelirim" diyerek hemen kalkar gider evden yırtık pırtık parça parça pis bir iki silecek peştemalı bohçalayıp nazlımla nâzenininin peşine takılarak hamam a girer.

Karagöz: Yaşasın benim karı!

Hacivat: Hamamcı kadınlar nazlımla nâzeninimi buyur ederler, temiz sedirler üzerine bohçalarını açarlar, soyunurlar, ipekli peştamallarına

sarınarak usta hanımla natır hanımın kolları arasında kurnaları başına oturlar. Arkalarından o senin şillik, şıfıntı pis murdar karın da yırtık pırtık pis peştamallarına sarınarak içeri girer. Nazlımla nazenininim yıkandığı kurnanın başına oturup yıkanmaya başlar. Nazlımla nazenininim utançlarından yerlere girerler.

Karagöz: Âminn, sen de beraber inşallah.

Hacivat: Nazlımla nazenininim hamama giderlerken turşu istemişlerdi. Köşedeki turşucudan enfes bir çanak turşu yaptırdım götürdüm, hamamcılara haber verdim, ana kadın elimden aldı içeri götürdü. O senin şillik şıfıntı pis murdar karın ana kadının elinden turşu çanağını alıp göbek taşının üstüne koyup şapırddata şapırddata yemeye başlamış.

Karagöz: Şapırddata şapırddata yemiş haa?? Aferin benim karıya.

Hacivat: Orada da bir gebe kadın varmış, turşuya imrenmiş, ne olur demiş gebeyim imrendim bir lokma verir misiniz demiş. O senin şillik şıfıntı pis murdar karın zavallı hamile kadına bir lokma bile vermemiş, inadına şapırddata şapırddata yemiş.

Karagöz: Mademki benim karımın o kadar adı vardır, yarım lokma bile vermez.

Hacivat: İnsanlık yerin dibine mi girdi Karagöz? Şurada sen turşu yesen gebe bir kadın karşına gelse bir lokma istese vermez misin?

Karagöz: Veririm ama hani ya turşu?

Hacivat: Diyelim ki önünde bir çanak turşu var sen de yiyorsun, ben de gebe bir kadınmışım, bir lokmacık verirsin değil mi?

Karagöz: Belki veririm.

Hacivat: Hadi sen şimdi şakacıktan turşu yemeye başla.

Karagöz: Olur. (yer gibi) Ohhh, turşuuuu.

Hacivat: Efendim ne yiyorsunuz?

Karagöz: (ağzını şapırdatarak) Turşuu, limon suyuyla yapılmış canım turşuuu.

Hacivat: Efendim ben bir gebe kadını, imrendim ne olur bana da bir parça vermez misiniz?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Kimin umurunda? (yer gibi) turşuu, turşuların turşusu, lahana turşusuuu.

Hacivat: Ne olur, yalvarırım, sonra çocuğumu düşürürüm yazık edersin.

Karagöz: (tokat atar, Hacivat gider) Turşu ye diyerek bana yerdeki çakıl taşlarını yutturmaya çalışıyor, sen gidersin beni buraya mıhlamazlar, pamuk ipliğiyle hiç bağlamazlar, ben de çeker giderim; idgaha dollaba dilber seyrine bakalım ayine-i devran ne suret gösterir (gider)

Konuşmalar burada biter, yadıklar (varsa sazlar) şarkı söylerken Hacivat tarafına hamam kurulur, şarkı eşliğinde hamamın sahibi olan çelebi gelir.

(Şarkı Uşşak) Câna râkîbi handân edersin, Ben bî nevayı giryân edersin.

Hacivat: (karşılar) Vay efendim maaşallah safa geldiniz hoş geldiniz uğurlar kademler getirdiniz.

Karagöz: (içeriden) “Şeftaliyi yediniz boş küfeyi mi getirdiniz?” diyor

Çelebi: Safada daim olunuz Hacivat çelebi.

Karagöz: (pencereden) Vefa’da da amcam olunuz beyefendi. (çekilir)

Hacivat: Teşekkür ederim efendim, böyle nerden gelip nereye gidiyorsunuz?

Çelebi: Bilhassa zatiâlinizi ziyaret ve bir de şu Çifte hamamlar meselesini görüşmek için geliyordum.

Hacivat: Bu hamamların kapanması mahallemizi çok üzdü.

Çelebi: İnşallah yakında sizin de himmetinizle açılır. Yalnız sizden bir ricam var.

Hacivat: Ne gibi efendim?

Çelebi: Şu hamamların çalışması için içinde çalışacakları bulmanızı, daha ne yapmak lazımsa yapmanızı rica edeceğim, velhasıl hamamları

sizin üstünüze devredeceğim, haddim olmayarak para benden çalışma sizden.

Hacivat: Başım üstüne efendim, gücüm yettiği kadar yapmaya çalışırım.

Çelebi: Buyurun, size bir miktar para, daha ne kadar lazım olursa takdim ederim, şimdilik Allahaismarladık efendim.

Hacivat: Güle güle efendim, hoş geldiniz safalar getirdiniz, (kendi kendine) şimdi önce külhancıyı, sonra da usta, natır ve diğer içerde çalışacak kadın ve erkekleri bulup getireyim.

Karagöz: (gelir) Hacivat, gene buralarda bir şeyler oluyor.

Hacivat: Bu çifte hamamlar gene açılacak.

Karagöz: Çok iyi olur biz de bedava yıkanırız.

Hacivat: Olur Karagöz'üm, ben şimdi gidip hamamda çalışacak adamları bulayım. (gider)

Karagöz: Ben de gidip benim karıya haber vereyim, hamama hazırlansın. (gider)

Türkü söyleyerek külhancı gelir: La vara vara vara, ateş düştü şalvara, ağzım dilim kurudu kız yalvara yalvara.

Hacivat: (karşılar) Vay külhancı dayı hoş geldin.

Külhancı: Hoş bulduk Hacivat çelebi.

Hacivat: Hamamlarımızı açmaya karar verdik, onun için size haber saldım, buyurun eskisi gibi işinize bakınız.

Külhancı: Sen merak etme Hacivat çelebi, ben külhancı eskisinden daha iyi yakarım, hamamı bi kızdırırım bi kızdırırım ki...

Karagöz: (penceresinden) Göbek taşına kimse oturamasın. (gider)

Külhancı: Gelen müşteriler memnun olsunlar. (gider)

Hacivat: Ben de gideyim kilci babaya haber vereyim. (gider)

Türkü söyleyerek Kilci gelir: Ey hamamcı bu hamama güzellere kim gelir; kınalanmış parmakların yâr gelir.

Hacivat: (karşılar) Vay kilci baba, hoş geldin.

Kilci: Hoş buldum Hacivat çelebi, duydum ki hamamlar açılmış, kına gibi kil getirdim.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Arkada külhan yeri var oraya boşalt.

Kilci: Olur Hacivat çelevi. (gider)

Hacivat: Gidip Ana kadını da bulayım. (gider).

Türkü söyleyerek Ana kadın gelir: Çergeci başının gelini gelini, ambara dayamış belini belini.

Hacivat: (karşılar) Vay, hoşgeldiniz ana kadın. Ayol nerelerdesin, hiç görünmüyorsun?

Karagöz: Hacivat'ın kaynanası gelmiş, şunu görelim (pencereden) Oooo.. gözün aydın Hacivat, kaynanan gelmiş.

Hacivat: Hadi ordan münasebetsiz.

Ana Kadın: Abe Hacivat kim o damdan öten?

Hacivat: Bizim Karagöz, sen iyi tanırsın yabancı değil.

Karagöz: (pencereden) Hacivat sülalesini bana bildiriyor. (gider)

Hacivat: İşinize başlayın, ben Şallı Natır ile Salkım İnciyi çağdırmaya gidiyorum.

Ana Kadın: Abe Hacivat çelevi, onlar birbirlerine dargın.

Hacivat: Ben onları barıştırdım, sen işine başla. (gider)

Türkü söyleyerek Şallı Natır ve Salkım İnci (karşı karşıya) gelirler: Hamamın kapısı vuruldu, İçeriye meclis kuruldu ayol.

Hacivat: (gelir) Vay hanım kızlarım, hoş geldiniz safa geldiniz.

Şallı Natır: Hoş buldum Hacivat çelevi.

Salkım İnci: Hoş buldum Hacivat çelevi.

Karagöz: (pencereden) Ooo aşağıya karı panayırı kurulmuş.

(Şallı Natır ile Salkım İnci birbirlerine dargın olduklarından başları aşağı eğik dururlar)

Hacivat: Bana bakın kızlarım, böyle dargınlık olmaz, hele böyle ekmek kapısında hiç olmaz. Barışın bakayım.

Şallı Natır: Ben barışmam.

Salkım İnci: Ben hiç barışmam.

Karagöz: Ben hiç barışmam, böyle işlere ben de karışmam. (gider)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: yani ne oldu, birbirinizin anasını babasını mı öldürdünüz?

Şallı Natır: Öyle ama o benim saçımı başımı yoldu.

Salkım İnci: Sen de benim gözümü çıkaracaktın.

Hacivat: Canım kızlarım, şimdi bunları unutalım, benim hatırım için bu seferlik barışınız bakayım.

Şallı Natır: Barışmazdım ama Hacivat amcamızın hatırı var.

Salkım İnci: Ben de barışmazdım ama Hacivat babamızın hatırı var.

(birbirlerine yanaşırlar, öpüşüp barışırlar)

Salkım İnci: Seni de çok göreceğim gelmişti.

Şallı Natır: Sen de benim gözümde tütüyordun, Allah razı olsun Hacivat çelebiden.

Karagöz: (pencereden) O çok iyi arabuluculuk yapar. (gider)

Hacivat: Hadi bakalım işinize (gider).

(Salkım İnci ve Şallı Natır içeri girerler, içeriden konuşmalar duyulur)

Ana Kadın: Abe buyurun çifte kumrular, sizi hangi rüzgâr attı böyle?

Şallı Natır: Geldik işte.

Salkım İnci: Ne yaparsın ekmek kapısı.

Ana Kadın: Haydi soyunun bakayım işinize.

Karagöz: (gelir) Şu hamama bir gireyim. (girer, içeriden) Ooo burası baya sıcakmış, şurada soyunayım.

Ana Kadın: Abe orda soyunan kimdir?

Karagöz: Eyvah gördüler!

Ana Kadın: Abe bu Karagöz, ne işin var senin kadınlar hamamında? Abe utanmaz, topla pırtılarını çık dışarı.

Karagöz: Ne olur be, ben de yıkanayım, parasıyla değil mi?

Ana Kadın: Daha söylenir utanmaz! Kızlar, birer ıslak peştamal bükün, vurun şu utanmaza. (döverler, sokağa atarlar)

Karagöz: (titrer) Vay anam vay, karılardan dayak yemesi de ne fena, pırtıların yarısı da içerde kaldı, üşüyorum be, dı dı dı...

Hacivat: (gelir) Bu da kim? Aaa! Karagöz ne oldu sana böyle çıplak?

Karagöz: Hamam da dayak yedim.

Hacivat: Hangi hamam da?

Karagöz: Burada kaç tane hamam var, işte şurada.

Hacivat: Kadınlar hamamında ha?

Karagöz: Ne bileyim ben orasının kadınlar hamamı olduğunu, yanlış girmişim bir daha girmem, donuyorum pırtıların yarısı içerde kaldı.

Hacivat: Dur bakayım, (içeriye seslenir) Bana bakın hamamcı hanımlar, Karagöz yanlış girmiş, bir daha girmez, pırtıları içerde kalmış, veriverin.

Ana Kadın: (içeriden) Gelsin alsın utanmaz.

Karagöz: (girer giyinik çıkar) Oh be dünya varmış.

Hacivat: Bir daha girme, bak erkekler tarafı burası. (gider)

Karagöz: Bir daha girer miyim hiççç! (gider)

Türkü söyleyerek Arap Mercan ve karısı Şetaret gelirler: Hobeleka hobeleka hobeleka, dinkala kadin dinkala.

Mercan: Hamamlara geldik, sen burdan kadınlara ben de arkadaki erkekler tarafına gidiyorum. (giderler)

Ana Kadın: (içeriden) Abe hoş geldiniz Şetaret Kalfa, buyurun hamamımız bu sefer çok temiz çok sıcak.

Şetaret: Öyle olmalı.

(Şetaret kadınlar hamamına girerken Karagöz de onun arkasından gizlice girer)

Ana Kadın: (içeriden) Şöyle soyunun Şetaret Kalfa, (Karagöz'ü görür) abe oradaki de kim? Vay utanmaz herif gene içeri girmiş, getirin ordan ıslak peştamalları, vurun şu herife atın dışarı! (Karagöz'ü dövüp çıplak hâlde dışarı atarlar)

Karagöz: Vay canına gene dayak yedik, pırtıları nasıl almalı acep?

Hacivat: (gelir) Ne o gene ne oldu?

Karagöz: İşte böyle olduk Hacivat, kuzum Hacivat ne olur benim şu pırtıları aliver içeriden.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Bundan sonra ben karışmam var titre burda.

Karagöz: Bir daha girmem Hacivat.

Hacivat: Canın hamam isterse arkada erkekler hamamı var oraya gir.

Karagöz: Bilemedim Hacivat, bir daha girmem, donuyorum, dı dı dı dı dı...

Hacivat: (içeriye seslenerek) Bana bakın hanımlar, bilmeyerek girmiş bir daha girmez verin şunun pırtılarını.

Ana Kadın: (içeriden) Gelsin alsın utanmaz adam.

Hacivat: Hadi git al pırtılarını, bir daha girme karışmam bak. (Karagöz içeri girer)

Ana Kadın: (içeriden) Abe kör müsün, görmez misin orada erkekler hamamı var?

Karagöz: O kapı arkada kalmış görmedim.

Ana Kadın: (içeriden) Al pırtını defol.

Karagöz: (giyinik olarak gelir) Soyunmak bir şey değil ama dayak fena. (gider)

(şarkı söyleyerek lohusa hanımla çalgıcı kızlar gelirler)

Şarkı: Hüzam Curcuna) Nice bir hasret ile rûz-u şeb efgan edeyim, Nice bir derdin ile cismimi püryan edeyim.

Ana Kadın: (gelenleri karşılar) Buyrun hanımım buyurun. (hepsi girerler)

Karagöz: (gelir) Onlar girer de ben giremez miyim?

Ana Kadın: (içeriden) Hamamımıza neşe getirdiniz hanımım, abe çalgıcı kızlarım siz de şöyle soyunun.

Karagöz: (içeriden) Bugün burda eğlence var ha? Allah vere de beni görmeseler.

Ana Kadın: (içeriden) Abe hanımım kaç kişi geldiniz?

Zenne: (içeriden) Bir ben iki de sazandeler.

Ana Kadın: (içeriden) Ya o arkandaki kim?

Zenne: (içeriden) Herhâlde bir hayvan girmiştir.

Karagöz: (içeriden) Eyvah gene gördüler.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Ana Kadın: (içeriden) Abe yine o edepsiz girmiş, bükün peştamalları kızlar.

Karagöz: (içeriden) Eyvah, bu peştamal dayağı berbat.

Ana Kadın: (içeriden) Vurun edepsiz atın dışarı. (Karagöz'ü çıplak olarak dışarı atarlar)

Karagöz: Vay anam babam, bu peştamal dayağı berbat.

Hacivat: (gelir) Ne o Karagöz gene anadan üryan olmuşsun?

Karagöz: Sonra da püryan olacağız galiba.

Hacivat: Gene yanlış kapı mı çaldın?

Karagöz: Yoo yolu şaşırdım, arka kapıyı bulamadım, işte bu kapıdan girdim, dayağı yedim çıplak attılar beni dışarı.

Hacivat: Ne hâlin varsa gör.

Karagöz: Kuzum Hacivat şu benim pırtıları kurtar yoksa donacağım.

Hacivat: Ben sana demedim mi kadınlar tarafına girme diye?

Karagöz: Bir daha girmem Hacı Cavcav.

Hacivat: Bana bakın hamamcı hanımlar, bir daha girmeyecek verin şunun pırtılarını.

Ana Kadın: (içeriden) Gelsin alsın, bir daha gir de bak ne yapacağız sana. (Karagöz girer giyinik olarak çıkar)

Karagöz: İçerde eğlence var, çalgılar çalıyor, çengiler oynuyor. Dur bakalım aklıma bir şey geldi, benim kariya giderim derim ki... (eve girer, içeriden) Yahuu.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Huuu.

Karagöz: (içeriden) Kalk, çocuğu çocuğu topla hamama gideceğiz.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Aaa eksik olma kocacığım, kirden her tarafım kaşınıyordu.

Karagöz: Gevezeliği bırak da hadi yürü. (Karagöz'ün karısı önde onun arkasında Karagöz'ün oğlu Yaşar, en arkada da Karagöz perdeye gelirler) Hadi çal bakalım hamamın kapısını.

Karagöz'ün Karısı: Hamamcı hanımlar huuuuuuu.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Ana Kadın: (hamamın kapısından kafasını uzatır) Aaa buyurun hanım kızım safa geldiniz buyurun oturun.

Karagöz: (karısına fısıldayarak) Beni de unutma.

Karagöz'ün Karısı: Bana ne sen de gel.

Karagöz: Hadi Yaşar girsene.

Yaşar: Bana ne annem beni kaynar suyla yıkar ben girmem. (kaçar)

Karagöz: Benim oğlan kaçtı, karı içeri girdi, ben burda kaldım ben de hamamın kapısının önünde oturur içeriyi dinlerim. (oturur, hamamın içinden çalgı sesleri gelir)

Ana Kadın: (içeriden) Hadi bakalım kızlar, hamamımızın açılmasının şerefine kemanlar çıksın, defler çalınsın, göbecikler atılsın, haydiiii bir recalim varrrrrrr. (hep birden) Kime kimeeee kızlarımızın şerefinee ya heyyyyyyy!

Sazlar çalar, çengiler oynamaya başlar: Yaz bahar olunca leylim şen olur dağlar hey, Açılır lalesi aman güzel hisarın.

Karagöz: (içerde sazlar çalınırken bir taraftan oynar bir taraftan kendi kendine söylenir) Ben bu hamama girmeliyim ama nasıl? Ben en iyisi gidip evden merdiveni alayım, hamamın damına çıkıp ordan içeriyi seyredirim. (gider merdiveni getirir, hamama dayar yukarı çıkarak içeriyi seyretmeye başlar) Ooo içerde çalgılar, göbekler gırla gidiyor. (Karagöz'ün oğlu gelip merdiveni alır götürür) Bu böyle olmaz ben de girerim bu hamama. (merdivenden inmek için aşağı merdivene bakar ki merdiven yerinde yoktur) Eyvah! merdiven gitmiş, ne yapayım ben de tepeden atlar girerim içeri. (yukardan hamamın içine atlar, içerde bağırsılar)

Ana Kadın: (içeriden, bağırarak) Aamanınnn can kurtaran yok mu, kubbeden içeri bi ayı düştü.

Karagöz: Ayı babandır.

Tuzsuz Deli Bekir şarkı söyleyerek gelir: Nice sevmeyeyim dostlar bir acayip dili var, Yanağında gül açılmış etrafında hâli var.

Tuzsuz: Eyyy gidi felek beeeeeeee, eyy gidi felekkkk (Not: Hamamın içi kalabalıktır, erkekler tarafından kadınlar tarafına yol vardır, ana kadın erkekler tarafından kadınlar tarafına adam almıştır, Karagöz'ün hamam

musallat olması bu işi ortaya çıkarmak içindir, Tuzsuz nâra atınca içerisi karmakarışık olur.)

Tuzsuz: Nedir bu gürültü hamamın içinde be? Ne halt ediyorsunuz hamamın içinde? Çıkın dışarı be!

Karagöz: Eyvah şimdi hapyı yuttuk. (içeriden iki çelebi beberuhi çıplak olarak dışarı çıkarlar)

Tuzsuz: (1. çelebiye) Ne işin var kadınlar hamamında senin?

Çelebi: Ben ordan çıkmadım.

Tuzsuz: Ya nerden çıktın?

Çelebi: Ben erkekler tarafında yıkanırken çıkın dışarı diye bir ses duydum ondan çıktım.

Tuzsuz: Defol! (çelebi gider, Tuzsuz diğer çelebiye) Ya sen de mi böyle fırladın he?

2. Çelebi: (titreyerek) Eeeevet efendim.

Tuzsuz: Defol! (beberuhiye döner) Ya sen nerden fırladın?

Beberuhi: Ha ha ben atladım kaçtım sarhoş amca.

Tuzsuz: Defol! (beberuhi gider)

Karagöz: Eyvah sıra bana geldi.

Tuzsuz: Ben gidip şu hamamı yıkayım bu ne rezalettir.

Karagöz: Aman etme, içerde benim pırtılar var.

Tuzsuz: Vay Karagöz senin burda işin ne?

Karagöz: (titreyerek) Şeeyy şeyy şey oldu da.

Tuzsuz: Söyle herif ne oldu?

Karagöz: Benim kariyla hamama gittik de.

Tuzsuz: Kadınlar tarafına mı?

Karagöz: Hayır, benim karı girdikten sonra ben çıktım.

Tuzsuz: Ulan utanmaz herif şimdi sen de buradan çıktın, bana maval mı okuyorsun? Bana adıyla saniyla Tuzsuz Deli Bekir derler ben kül yutmam.

Karagöz: Sen zaten kıvılcım yutmuşsun ateş püskürüyorsun.

Tuzsuz: Çabuk söyle senin kadınlar hamamında ne işin vardı?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Hamamın içinde bir ses işittim, çalgılar, köçekler, göbekleri yaheyler, vur patlasın çal oynasın. İçerde ne oluyor diye merdivenle hamamın üstüne çıktım, bir de içeri baktım ki ne göreyim?

Tuzsuz: Ne gördün çabuk söyle?

Karagöz: Göbek taşının üstünde çalgılar çalıyor, erkekli dişili bir oyun bir oyun

Tuzsuz: Eeee?

Karagöz: Bu kepezeliğe dayanamadım, hiddetim galeyana geldi, tepe camını kırdım, küt diye içeri düştüm. Sen nârayı basınca cascavlak fırladım.

Tuzsuz: Şimdi göbek taşının üstünde rakılar duruyor mu?

Karagöz: Ne gezer, sen narayı atınca içerde ne kadar karı varsa her şeyi toplayıp arka kapıdan zamkinos.

Tuzsuz: Demek bu hamamın bir de arka kapısı var öyle mi, dur bakalım içeri gireyim kalmış rakı meze var mı? (girer)

Karagöz: Ben de girip pırtılarımı alayım. (girer, giyinik olarak çıkar) Tuzsuz arkadan savuşmuş, ben de şu kepezelik kaynağı hamamı ateşe vereyim, bakalım nasıl tutuşacak? (hamamı ateşler yakar)

Hacivat: (gelir) Aman Karagöz kim yaktı bu hamamı?

Karagöz: O hamam değil rezalet yuvası ben de verdim ateşi temizledim.

Hacivat: Öyleyse Karagöz'üm geçmiş ola.

Karagöz: Allah layığını versin! (vurur).

Hacivat: Hoş olsun külhani, yıktın perdeyi eyledin viran, varayım sahibine haber vereyim heman.

Karagöz: Hoş olsun kel Hacivat, tez kurtuldun elimden, bir daha elime geçersen baka sana neler ederim. Her ne kadar sürç-i lisan ettikse affola. İnşallah yarın akşam ..... oyununda sizleri yine beklerim. (seyirciyi selamlayarak çıkar, ışığın sönmesiyle oyun biter)

KARAGÖZ - HACİVAT KONUŞMALARI

(İki arkadaş beraber yürüyorlar.)

Hacivat: Yahu Karagöz'üm, yüzyıllardır herkesi güldürürsün ama senin yüzünün güldüğünü ben pek kolay kolay göremiyorum.

Karagöz: Köftehor, benim gibi bir gün iş bulur, üç gün işsiz kalırsan sen de gülmezsın!

Hacivat: Canım hemen kızma! Bakıyorum bugün gözlerinin içi gülüyor da onun için söyledim.

Karagöz: Hay hay, gözlerimin içi gülüyor, burnumun dışı göbek atıyor, kulaklarımın kenarı yerlere yattıyor.

Hacivat: Hah hah hah!... Yine yanlış anladın, yani bugün pek neşelisin!

Karagöz: Öyle söylesene!

Hacivat: Pekalâ, böyle neşeli olmanın sebebi ne acaba?

Karagöz: Hiç sorma Hacı Cavcav, meğer bilgili olmak ne güzel şeymiş!...

Hacivat: Haklısın Karagöz'üm ama bunun neşeli olmakla ne ilgisi var?

Karagöz: Olmaz olur mu? Kaç gündür oğlum bana ilkökul ders kitaplarını okuyor.

Hacivat: Şimdi anladım... Çok güzel ama kendin neden okumaya başlamadın?

Karagöz: Köftehor bir yanda da okuma-yazma çalışıyorum. Sonra tekrar kendim okuyacağım.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Desene bilgi dağarcığını dolduruyorsun!

Karagöz: Bilgi kabarcığını dolduruyorum.

Hacivat: Efendim kabarcık doldurmak falan değil, yani bilgin artıyor.

Karagöz: Hay hay, hem de neler neler öğreniyorum. Hele dünyanın döndüğünü hiç bilmiyordum da hemen belime bir ip hazırladım.

Hacivat: Allah Allah belindeki ip ne olacak?

Karagöz: Dünya olmadık zamanda hızlı dönmeye başlarsa, beni birden bulutlara fırlatmasın diye kendimi hemen belimden bir yere bağlayacağım.

Hacivat: Karagöz'üm, anlaşılan senin bilgin de artsa saçmalamaktan vazgeçmeyeceksin!

Karagöz: Asıl sen saçmalama da, kendine sağlam bir ip bulup beline sar!

Hacivat: Sen şimdi ipi bırak da soracaklarıma cevap ver. Bakalım neler öğrenmişsin?

Karagöz: Sor da hemen vızır vızır cevabını al!

Hacivat: Aferin!.. Önce matematik...

Karagöz: Mavi patik öğrenmedim.

Hacivat: Değil efendim, yani hesap, kitap... Meselâ iki iki daha ne eder?

Karagöz: Bunu bildim Hacı Cavcav, iki tane iki eder.

Hacivat: Allah iyiliğini versin, ne bilmesi...

Karagöz: Pataklarım ha, sen de zor şeyler sor!

Hacivat: Sivrisinek deyince aklımıza ne gelir?

Karagöz: Ne gelecek, benim aklıma şişko sinek gelir.

Hacivat: Senin aklına gelir.

Karagöz: Bekleme, başka şeyler de sor!

Hacivat: Pekâla, çok kolay bir soru...

Karagöz: Kolay sorma pataklarım, en zorunuda sor!

Hacivat: Pekâla, çok kolay bir soru...

Karagöz: Kolay sorma pataklarım, en zorundan sor!...

Hacivat: Hele sen dinle!... Bir gün kaç saattir?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Köftehor, bizim duvar saati kaç aydır bozuk... Ne bileyim bir gün kaç saat...

Hacivat: Karagöz'üm şimdi soracağımı bilmek için okula bile gitmeye gerek yok... İyi düşün!...

Karagöz: Düşündüm, çabuk sor Hacı Cavcav!

Hacivat: Efendim, şu bildiğimiz su kaç şekilde bulunur.

Karagöz: Bunu bilmeyecek ne var?

Hacivat: Aferin Karagöz'üm, söyle bakalım?

Karagöz: Bardakta, sürahide, banyo kazanında...

Hacivat: Allah iyiliğini versin! Su akıcı olarak, buhar ve donmuş olarak üç şekilde bulunur.

Karagöz: Düşündükten sonra onları da söyleyecektim.

Hacivat: Ağzımda kaç diş bulunur?

Karagöz: Adamına göre değişir Hacı Cavcav! Kiminde otuz tane olur. Kiminde üç tane... Bazılarında da takma diş olur.

Hacivat: Sinirim bozulmadan ben gideyim. (Giderler)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

KÜTAHYA ÇEŞMESİ
(GÜLME KOMŞUNA GELİR BAŞINA)

Karakterler:

Karagöz

Hacivat

Tiryaki

1..Çelebi

2..Çelebi

Laz

Himmet Dayı

Matiz (Tuzsuz Deli Bekir)

Zenne (Karagöz'ün Karısı)

Zenne (Hacivat'ın Kızı)

Arap

Nâreke zırlıtısı ve tef velvelesi ile göstermelik kalktıktan sonra Hacivat semai söyleyerek gelir.

(Makam Segah)

Gördün de beni bend ettin,
Ne suçum gördün terkettin vay.
Ağyar ile ülfet ettin,
Ne suçum gördün terkettin vay.

Semaisi bittikten sonra perde gazelini okur; perde gazeli bittikten sonra devam edilir.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Efendim, ne olurdu şu dört köşe perdede bana da bir arkadaş olsa, gelirse şu dört köşe perde üzre, o söylese ben dinlesem, efendim haddim olmayarak bendeniz söylesem o dinlese.

Karagöz: (Pencereden) Şu Hacivat'da benim oğlumun burnunu yese. (çekilir)

Hacivat: Bizi seyreden dostlar da gülseler eğlenseler, iş ne imiş diyelim işimizi mevlam rast getire. Yar bana bir eğlence medet, aman bana bir eğlence medetttt..

Karagöz: Hacivat defol git şurdan aşağıya gelirse görürsün gününü.

Hacivat: Ah bana bir eğlence medett---.

Karagöz: (aşağıya atlar, boğuşmaya başlarlar)

Hacivat: Aman Karagöz yapma çenem kırıldı.

Karagöz: Kırılısın kerata.

Hacivat: Yapma birader boğacaksın beni.

Karagöz: Geber kerata. (Hacivat kaçır, Karagöz sırtüstü yerde yatar) Amannn öldüm bayıldım, of aman keratayı kaçırDIM ama galiba ben de poturlara kaçırDIM. (Ayağa kalkar) Seni gidi sivri sakallı keçi suratlı herif seni. Gelmiş kapımın önünde Medine dilencisi gibi bağırır durur. Hele bir daha gel bak seni kuyruğundan tutup da Kaf dağının ardına kadar atmazsam ban da Karagöz demesinler. Amma da attık haa. (Hacivat gelir)

Hacivat: Vay Karagöz'üm benim iki gözüm merhaba

Karagöz: Hoş geldin suda pişmiş balkaba. (tokat)

Hacivat: Aman Karagöz'üm beni gelir gelmez darb etmeniz sebebi mucibesi?

Karagöz: Bizim bekçinin ne poturu var ne de cübbesi. (tokat)

Hacivat: Yazıklar olsun sana Karagöz. Adam olmamışsın, haşa huzurdan şu dünyaya eşek gelmişsin eşek gidiyorsun.

Karagöz: Ona yarabbi şükür.

Hacivat: Ne gibi?

Karagöz: Ya sen beygir gelmişsin de hergele gidiyorsun ya. (tokat)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Ama Karagöz'üm ben senin gibi değilim ben nereye gitsem bana itibar ederler ayağa kalkarlar.

Karagöz: Kalkarlar.

Hacivat: Senin nene ayağa kalkarlar? Cahil echelin birisin.

Karagöz: Halt etmişsin, ben reçeli de yerim güllacı da.

Hacivat: Öyle değil, yani ağzından çıkanı kulağın duymaz. Çünkü cahilin birisin okuyup yazmamışsın, mürekkep yalamamışsın.

Karagöz: Onu yaladım.

Hacivat: Nerde yaladın.

Karagöz: Geçen gün çeşme başına gittim, orada bizim sakanın eşeği duruyordu imrendim suratını yaladım.

Hacivat Tu Allah iyiliğini versin.

Karagöz: Tükürme suratıma be.

Hacivat: Bak Karagöz'üm sen benim kırk yıllık arkadaşısın.. Sana birkaç kelime öğreteyim de her nereye gidersen sana itibar etsinler.

Karagöz: Öğret bakalım.

Hacivat: Dinle, bir kibar yere gittiğinde sana bir şey sorarlarsa ne diyeceksin biliyormusun?

Karagöz: Yoo....

Hacivat: Evet efendim, öyledir efendim, münasıptır efendim, arada sırada da ne buyurulur a benim efendim diyeceksin.

Karagöz: Sonra ne olacak.

Hacivat: İşte böylece sen adama olacaksın herkesin yanında itibarlı olacaksın.

Karagöz: Olur Hacivat, şey ne diyecektim.

Hacivat: Evet efendim .

Karagöz: Evdedir efendim.

Hacivat: Öyle değil canım.

Karagöz: Öyleyse dükkandadır efendim.

Hacivat: Canım Karagöz'üm ben nasıl söylersem sen de öyle söyle.

Karagöz: Olur yaparım, nasıldı o?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Evet efendim.

Karagöz: Evet efendim.

Hacivat: Aferin Karagöz'üm, öyledir efendim.

Karagöz: Hayır ikindedir efendim.

Hacivat: İkindiye bırak, öyledir efendim.

Karagöz: İkindiye bırak akşamı yakala, öyledir efendim.

Hacivat: Münasıptir efendim.

Karagöz: Minas'ın değil Agop'undur efendim.

Hacivat: A Karagöz'üm Agop'u falan karıştırma, münasıptir efendim.

Karagöz: Agop'u karıştırmam, Mıgırdıç'ı karıştırırım.

Hacivat: Canım münasıptir efendim.

Karagöz: Münasıptir efendim.

Hacivat: Arada sırada ne buyurursunuz a benim efendim.

Karagöz: Arada sırada burnumu yersiniz a benim efendim.

Hacivat: Ne dedin?

Karagöz: arada sırada dedim.

Hacivat: Şimdi seninle kibar bir konağa gitmişiz, konağın sahibi çok kibar bir adam, sohbet sırasında sana der ki, efendim ne buyrulur? O zaman sen ne diyeceksin?

Karagöz: Haberim yok derim.

Hacivat: Olmaz.

Karagöz: Yaa?..

Hacivat: Evet efendim, öyledir efendim, münasıptir efendim, arada sırada ne buyrulur a benim efendim diyeceksin.

Karagöz: Boyuna böyle mi diyeceğim?

Hacivat: Evet.

Karagöz: yaparım öyleyse be Hacivat.

Hacivat: Efendim zatiâlinizi çok iyi görüyorum.

Karagöz: Evet efendim öyledir efendim, sonra neydi?

Hacivat: Müna...

Karagöz: (keser) Münasıptir efendim, Sonra?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Arada...

Karagöz: (keser) arada sırada ne halt edersiniz a benim efendim.

Hacivat: Öyle halt karıştırma, ne buyurursunuz a benim efendim.

Karagöz: Ne buyurursunuz a benim efendim ha?

Hacivat: Aferin Karagöz'üm.

Karagöz: Evet efendim, öyledir efendim, münasıptır efendim, arada sırada ne buyurursunuz a benim efendim.

Hacivat: Çok güzel.

Karagöz: Evet efendim, öyledir efendim, münasıptır efendim, arada sırada ne buyurursunuz a benim efendim.

Hacivat: Ne buyurulur a benim efendimi arada sırada söyleyeceksin.

Karagöz: Evet efendim.

Hacivat: Yani sana.

Karagöz: (keser) Evet efendim, öyledir efendim, münasıptır efendim.

Hacivat: Ama Karagöz biraz beni dinle.

Karagöz: Evet efendim.

Hacivat: Biraz dinlerler.

Karagöz: Evet efendim.

Hacivat: Ama biraz da beni dinle.

Karagöz: Evet efendim, öyledir efendim, münasıptır efendim.

Hacivat: Ama beni dinlemiyorsun Karagöz.

Karagöz: Evet efendim, öyledir efendim.

Hacivat: Beni kızdırıyorsun Karagöz.

Karagöz: Evet efendim, öyledir efendim, münasıptır efendim.

Hacivat: Beni adam yerine koymuyorsun Karagöz.

Karagöz: Evet efendim, öyledir efendim, münasıptır efendim.

Hacivat: (kızgın bir ifadeyle) ben adam değil miyim yani?

Karagöz: Evet efendim, öyledir efendim, münasıptır efendim.

Hacivat: Ben hayvan mıyım.

Karagöz: evet efendim, öyledir efendim.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: vay ben hayvanım haa?....

Karagöz: Evet efendim, öyledir efendim.

Hacivat: Sen de eşek misin?..

Karagöz: Evet efendim, öyledir efendim....(birden durur tokat atar, Hacivat gider) Yürüüü, seni gidi idare fitilli mum bacaklı kerata seni, az kaldı beni de eşek yapacaktı, sen gidersen beni buraya mıhlamazlar, pamuk ipliğiyle hiç bağlamazlar, ben de çeker giderim köşe pencereye otururum, bakalım şimdi bu perdeden kimler gelir kimler geçer. (çıkır)

KEKEME ÇELEBİ, LAZ, ARAP

Hacivat: (içeriden) Tamam kızım, ben şimdi gider, o Karagöz olacak terbiyesizle (hem gelir hem söylenir) bir daha konuşmayacağımı söylerim.

Hacivat'ın kızı: (içeriden) Hem söyle babacığım bir daha da evimize gelmesin, komşulardan utanıyoruz.

Hacivat: Sen merak etme kızım, (Karagöz'ü çağırarak) bana bak Karagöz.

Karagöz: (gelerek) Ne var Hacı Cavcav?

Hacivat: Bak Karagöz, bundan sonra ben seninle konuşmayacağım.

Karagöz: Niçin?

Hacivat: Çünkü senin ev tarafın bozukmuş.

Karagöz: Ne yapalım fakirlik, çatının bir tarafı çökmekte, kiremitler de akıyor, bende de metelik yok.

Hacivat: Öyle değil senin eve mahremâne girip çıkıyorlarmış.

Karagöz: Muharrem ağa benim eski dostumdur, güzel de turşu yapar.

Hacivat: Turşucu Muharrem değil, inadına lafı ters anlama, gece yarısı sen uykuda iken kapıdan gizlice eve giren varmış, senin karın seni uyutup eve erkek alıyormuş, görmüşler bana da söylediler, işte bu kadar. (gider)

Karagöz: Vay edepsiz utanmaz kerata vay, benim karımı bütün mahalleli bilir, sen halt etmişsin, ben şimdi gider karıma sorarım. (eve girer, içeriden) Yahuu!

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz'ün karısı: (içeriden) HUUU!

Karagöz: Bizim eve benden başka bir erkek geliyormuş öyle mi?

Karagöz'ün karısı: O ne demek anlamadım?

Karagöz: Hacivat dedi ki, bizim eve gece yarısından sonra biri giriyormuş.

Karagöz'ün karısı: O Hacivat olacak fitne herif kendi kızını görsün sokaklarda. Hep oğlanlarla konuşuyor.

Karagöz: Gideyim de Hacivat'a müjde vereyim. (perdeye gelir, kendi kendine) Acaba bu Hacivat'ın dediği doğru mu yalan mı? Bir kere de komşulardan sorayım- Beni eskiden beri tanıyan mahallenin ihtiyarı var, onu çağırayım sorayım. (gider, içeriden) Bana bak Kevserus efendi buraya gel. (tekrar perdeye gelir)

(türkü söyleyerek Tiryaki gelir)

(Makamı İsfahan) Fesleğen ektim gül bitti

Karagöz: Mahallenin ihtiyarı da geldi; hoş geldin.

Tiryaki: (sağırcadır) Selamın aleyküm. (uyur)

Karagöz: Aaa! Adam uyudu, hey ihtiyar uyuma be!

Tiryaki: Ne istiyorsun?

Karagöz: Sen beni tanırsın değil mi?

Tiryaki: Tanırım, tanırım. (uyur)

Karagöz: herif beni uykuda tanıyor galiba. (dürterek) Hey hemşerim!

Tiryaki: Ne var, ne istiyorsun?

Karagöz: Ölünün körü var, uyuma da anlatayım.

Tiryaki: Anlat bakalım kulağım sende..

Karagöz: Sen beni tanırsın, benim kadını da tanırsın, benim kadında bir kötülük, bir fenalık gördün mü? Onu söyle.

Tiryaki: Gördüm.

Karagöz: (hayretle) Neee? Nasıl gördün?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Tiryaki: Geçen sabah hane-i acizaden geçerken yolum bir viranelik oldu.

Karagöz: Anlamadım ya, neyse sonra?

Tiryaki: Bazı çocuklar ceviz oynuyorlardı.

Karagöz: Eee, sonra?

Tiryaki: Derken aralarında bir münakaşa zuhur etti, münakaşa münâzaya, münâzaa müdarebeye intikal ederek birbirleriyle döğüşmeye başladılar, kiminin başı yarıldı kiminin gözü çıktı, kanlar içinde kalktılar, ben bunu gördüm.

Karagöz: (ferahlayarak) Ohh be, yarabbi şükür. (kendi kendine) Ben de senin karındaki kötülükleri gördüm diyeceksin sandım. Daha neler gördün?

Tiryaki: (türkü söyleyerek gider) Ben yârimi gördüm divan yolunda.

***

Karagöz: Gideyim başka bir adam çağırayım. (Hacivat tarafından gider -) Bana bakın orada akli başında kim varsa gelsin. (der perdeye gelir)

(türkü söyleyerek kekeme Çelebi gelir)

Üsküdüre gider iken aldı da bir yağmur...

Karagöz: Herhâlde akıllı biri olacak. Bana bak oğlum, hoş geldin, merhaba!

Çelebi: (kekeleyerek) Me me mer ha-ha-ha.ba!

Karagöz: Hoppala bu da başka bir çeşit. Oğlum sen beni tanır mısın?

Çelebi: Ta-ta nı-nı-rım.

Karagöz: Benim karıyı da tanırısn değil mi?

Çelebi: Ta-ta-ta-ta nı-nıı-nıı rımm.

Karagöz: Bir fenalığını, bir kötülüğünü gördün mü, işittin mi?

Çelebi: Göö gö-gö görme dim..

Karagöz: İşitmedin de?

Çelebi: İ i iş işi-işit-me me..

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: (keserek) İşiyecek galiba..

Çelebi: İşit, işit.medim.

Karagöz: Haydi uğurlar olsun öyleyse.

Çelebi: (türkü söyleyerek gider) Katip benim ben katibin el ne karışır.

Karagöz: Şurda bizim Trabzonlu Hayrettin ağa var, onu çağırayım (gider içeriden) Hayrettin ağa buraya gel.

(Laz türkü söyleyerek gelir)

Endüm dere kenarına su verdüm da börülcene...

Karagöz: Hah, geldi bizim hamsi düşmanı; hoş geldin Hayrettin Ağa merhaba.

Laz: (çabuk çabuk konuşarak) Merhaba kardeşim, nasilsun eyi misun, hoş misun? Pen Tirabizon'dan kalktım geldim Samsun'a, Samsun'da kopti pi fırtına, kaptan dedi al pırını sırına..Benim pirtılar finduk ile bahur idi bahuri attık denize gitti dibine funduğu attık kaldı üstüne mal mal finduk idi ama deniz suyu yedu da para etmedü.

Karagöz: Dur dur kardeşim dur yahu, amma çene varmış sende be.

Laz: Kelduk istanpula girduk bakurculuğa edemeduk girduk kalayciluğa.

Karagöz: (lazın ağzını kapatarak) Dur kardeşim dur, bir kere beni dinle.

Laz: Dinleyrum, laf tetuğun karşiliklu olur, sen tersun pen tinlerum, pen terum sen tinlersun.

Karagöz: Daha ben bir şey demedim yahu, şimdi dinle, sen beni tanırsın değil mi?

Laz: Tanirum.

Karagöz: Dur dinle, dediler ki benim kadın fena imiş, sen bizi tanırsın, benim kadından bir fenalık gördün mü onu söyle.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Laz: Tetular ki senin kadinun fenadur ya ben ne deyum, pizum finduklar deniz suyu yedi da para etmedu.

Karagöz: Defol şurdan, (laz kaçır), dikiş makinesi gibi tır tır konuşur, varayım bizim aktar Hacı Baba var onu çağırayım. (gider çağırır) Hacı Baba buraya gel.

(Arap maval okuyarak gelir)

Yalel yalel yalellllll yalel,

Yalel yalell yalelllllllll...

Karagöz: Tuuu!

Arap: Selamun aleyküm sana bana.

Karagöz: Aleyküm selam ötekine berikine.

Arap: Beni sen çağırdı?

Karagöz: Evet ben çağırdım, senin adın ne?

Arap: Benim ismi Hacı Şamandıra.

Karagöz: Benim ismim de Hacı Kandil.

Arap: Maaşallah yaa Hacı Kandil efendiya.

Karagöz: bana bak Hacı Şamandıra sen beni tanırsın değil mi?

Arap: Ayva, tanır.

Karagöz: Benim kadını da tanırsın değil mi?

Arap: Ayva, tanır.

Karagöz: Dediler ki senin kadın berbat imiş

Arap: Ayva.

Karagöz: Sen ne dersin, nasıl bilirsin?

Arap: Amma yeganim bunu sana kim suledi?

Karagöz: Hacivat söyledi.

Arap: Suledi amma kime suledi?

Karagöz: Bana söyledi.

Arap: Nişun suledi?

Karagöz: Ne bileyim işte söyledi.

Arap: Amma kime suledi?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: (kızgın) bana söyledi

Arap: Suledi amma kime suledi?

Karagöz: (dişlerini sıkarak) banaaaaa

Arap: Amma ne suledi?

Karagöz: (tokat atarak) Şu herifin suratına vur dedi (arap kaçır, Karagöz kendi kendine) kim söyledi, kime söyledi, kime gideyim dostlar, ay biri geliyor.

(Himmet dayı türkü söyleyerek gelir)

Dağda davar güderim emineme selam ederim,

Eminem selamı da almazsa başımı da alır giderim.

Eminem eminem tombul eminem göbeğinin altı çukur eminem...

Himmet: Selamın aleyküm dayu.

Karagöz: Aaaleyküm selam dayu. (kendi kendine) Herifin boya bak cınar ağacı gibi.

Himmet: Sen burda nidiyon?

Karagöz: Başımda bir dert var onu anlatacak adam arıyorum.

Himmet: (boyu uzun olduğundan konuşulanları anlamaz) Anlamayon ne didün?

Karagöz: Derdimi anlatacak adam arıyorum.

Himmet: Anlamayon ne diyon?

Karagöz: Zaten burdan oraya laf yetişmez ki gideyim evden merdiveni getireyim. (eve gider karısına seslenir) Yahuuuu!

Karagöz'ün Karısı: ne var gene ne istiyorsun?

Karagöz: Şu merdiveni ver.

Karagöz'ün Karısı: Ben onu kırdım çamaşır yıkadım.

Karagöz: Bak şimdi lazım oldu, gördün mü yediğin halı.

Karagöz'ün karısı: Şaka söyledim kömürlükte duruyor.

Karagöz: (merdiveni alır gelir, himmetin göğsüne dayar) Hah şöyle.

Himmet: Ulan ne diyon?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Sana laf yetiştirmek için iskele kuruyorum, bana bak sıkı dur. (merdivene çıkar, burun buruna gelirler) Hah şimdi oldu, herifin burnu da pis pis akıyor.

Himmet: Ne istiyon?

Karagöz: Sakın sallanma, dinle! Benim karım için.

Himmet: Karu degül avrat.

Karagöz: Evet avrat, onun için. (himmet sallanır) Dur sallanma, bizim avrat... (Himmet geri çekilir, merdiven düşer himmet gider) Hay avradın batsın. (merdiveni eve götürür, bırakır gelir) A dostlar derdimi kime anlatayim, şurdaki meyhaneye gideyim belki orada akıllı biri vardır. (gider, gelir) Birini buldum gelecek.

(Tuzsuz Deli Bekir türkü söyleyerek gelir)
Nice sevmeyeyim dostlar bir acaip dili var,
Yanağında gül açılmış etrafında hâli var,
Bugün bana cevredersen yarın hak divanı var.

Tuzsuz: (bir nâra atarak) Ey gidi felekkk heyyy!

Karagöz: Deh.gidi burnu dümbelek.

Tuzsuz: Eyyttttt be dağ başında duman yiğit başında hâl eksik değildir dayı.

Karagöz: Öyledir ayı oğlu ayı.

Tuzsuz: Söyle bakalım beni buraya niçin çağırdın? (hem konuşur hem sallanır) Hem öyle karşımda sallanma.

Karagöz: Kim sallanıyor be?

Tuzsuz: Çabuk söyle ne istiyorsun, meyhane kapanacak.

Karagöz: Herifin akli fikri meyhanede.

Tuzsuz: Söylesene bre.

Karagöz: Söylüyorum, benim kadın için fenaymış dediler, sen ne dersin?

Tuzsuz: Bir insan karısının iyi veya fena olduğunu bilmez mi bre?

Karagöz: Bilir ama Hacivat keratası söyledi de.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Tuzsuz: Gözünle görmediğine, kulağınla işitmediğine inanma işte bu kadar. (gider)

Karagöz: Herif sarhoş ama akli yerinde. (kendi kendine) Şimdi eve giderim, kariya derim ki ben İnegöl'e gidip alış veriş yapacağım derim savuşur bir yere saklanırım, bakalım bizim eve gelen giden var mı? (eve girer) Yahuu!

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Huuu...

Karagöz: (içeriden) Ben İnegöl'e gideceğim, tanesi on liraya kurbağa alacağım, Bursa'da tanesini beş liraya satıp para kazanacağım, senin üstüne başına bayramlık alacağım. Haydi Allahaismarladık. (perdeye gelir)

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Allah akıllar versin, on liraya alacak, beş liraya satacak, para kazanacak da bana bayramlık alacak, hay aklınla yaşa.

Karagöz: Şu arka sokakta saklanırım, bakalım, gelen giden var mı? (gider)

(şarkı ile Çelebi gelir)

Ciğerde nâri hasret açtı dağlar,

Firâkınla gözüm gönlüm kan ağlar.

Dayanmaz nâle-i cangâha dağlar.

(çelebiyi Karagöz'ün karısı karşılar)

Karagöz'ün Karısı: Vay benim sevgili beyim, böyle yanık yanık şarkılar söyleyerek ne tarafa teşrif?

Çelebi: Güzelim, bunu bilmeyecek ne var? Sizden tarafa geliyordum, Acaba gül yüzünüzü görebilir miyim dedim, şükür karşıma çıktınız.-

Karagöz'ün Karısı: Tam vaktinde geldiniz, bizim bunak İnegöl'e gitti.

Çelebi: Ne yapacak orada?

Karagöz'ün Karısı: Tanesi on liraya kurbağa toplayacak Bursa'da tanesini beş liraya satacak, para kazanacak, bana da bayramlık alacak.

Çelebi: Böyle kazanca can kurban.

Karagöz'ün Karısı: Gittiği çok iyi oldu, buyrun bize, evde kimsecikler yok.

Çelebi: Ya gelirse?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz'ün Karısı: Kim bilir kaç günde gelir, buyrun biz zevkimize bakalım. (gider)

Çelebi: Açk-i yarân muhabbet-i canân ben de gidiyorum yâr aşkına, ya heyy. (o da gider)

Karagöz: (meydana gelir) Vay canına, tevekkeli dememişler, kandının fendi erkeği yendi.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Efendim içkilerden hangisini seversiniz?

Çelebi: (içeriden) Güzelim, âdetim değil ama elinizden zehir olsa içerim.

Karagöz: Ziftin pekini iç kerata.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Çok doğru demişler, yâr elinden zehir olsa içilir diye.

Karagöz: Şu karıya bak, oğlana ne diller döküyor.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Mastika, şarap, konyak, likör.

Karagöz: Bizim ev meyhaneymiş de benim haberim yok.

Çelebi: (içeriden) Efendim, affedersiniz hiç birini kullanmam.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Yok canım mutlaka benim şerefime bir şeyler içeceksiniz.

Karagöz: Olmaz olmaz, gideyim bu oğlanı kapı dışarı edeyim. (eve gelir, bu sırada perdenin ortasına çeşme kurulur)

Karagöz: (kapıyı çalar) Yahuuuu!

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Amannn, bizimki geldi.

Çelebi: (içeriden) Eyvahhh, ben şimdi ne yapacağım?

Karagöz: Yahu kapıyı açsana.

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Acele etme, geliyorum.

Çelebi: (içeriden) Ben nereye gideyim?

Karagöz'ün Karısı: (içeriden) Sen şu kapının ardında büyük küp var onun içine gir, bizimki içeri girer, yukarı çıkar sen de küpten çıkar gidersin.

Çelebi: (içeriden) Peki. (der küpe girer)

Karagöz: Yahu açsana kapıyı.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz'ün Karısı: Açtım canım gir, hem ne çabuk geldin?

Karagöz: Giderken müneccimlere rastladım, üç ay yağmur yağmayacakmış. Herkes şimdiden küplerini doldursun dediler, ben de küpü doldurmaya geldim

Karagöz'ün Karısı: Çok iyi ettin kocacığım, tenekeleri al çeşmeden doldur da getir.

Karagöz: Ben küpü doldurup getireceğim.

Karagöz'ün Karısı: Aaa! Koca küp gider mi? Kırarsın da küpsüz kalırız.

Karagöz: Hiç bir şey olmaz.

Karagöz'ün Karısı: Canım koca küpü götüremezsin.

Karagöz: Sen karışma ben götürürüm.

Karagöz'ün Karısı: Olmaz olmaz, küp gitmez.

Karagöz: Öyle gider ki. (küpü getirir, ortaya koyar) Hah şöyle. (içine bakarak) Hay köpoğlu, gideyim evden kovayı alayım, çeşmeden doldurup tepesine dökerim. (gider)

(bir başka Çelebi şarkı söyleyerek Hacivat'ın evine doğru gelir)

Gönlümü yıktın benim ey şivekâr,

Sevmeseydim ben seni ey dil-fikâr,

Âteşe saldın beni ah nazlı yâr.

(Çelebi'yi Hacivat'ın kızı olan zenne karşılar)

Zenne: Maaşallah beyim, böyle güzel güzel şarkılar söyleyerek ne tarafa?

Çelebi: (hep nazlanır) Biraz işim vardı da.

Karagöz: (yavaşça gelir, küpün arkasında oturarak) Vay köpoğulları.

Hacivat'ın Kızı Zenne: Tabii her zaman işiniz olur, bizi aklınıza bile getirmezsiniz.

Çelebi: Sizi hiç unutmuyum, her zaman aklımdasınız.

Zenne: Bu akşam bize gelirsiniz artık değil mi?

Çelebi: Gelemem efendim, zirâ işlerim çok.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Zenne: Olmaz olmaz mutlaka geleceksiniz.

Çelebi: İsrar etmeyiniz gelemem, hem evde babanız vardır.

Zenne: Olsun, o afyonunu yuttu mu altı saat öldürseniz uyanmaz.

Karagöz: (yavaşça) Kulakların çınlasın Hacı Cavcav.

Çelebi: Müsaade ediniz gideyim, inşallah başka bir akşam gelirim.

Zenne: (yalvarır gibi) Ne olur geliniz, babamın bir samur kürkü var onu sana vereyim.

Karagöz: (yavaşça) Hacivat kulakların çınlasın.

Çelebi: Teşekkür ederim istemem.

Zenne: Ne olur beni kırmayınız, babamın gayet kıymetli bir kehribar tesbihi var, onu da sana vereyim.

Karagöz: (yavaşça) Haydi tesbih de gidiyor.

Çelebi: Lüzumu yok efendim istemem.

Karagöz: (yavaşça) oğlan da çok nazlı, haa.

Zenne: Bu kadar katı yürekli olmayınız, babamın sandıkta bir kese içinde yün tane sarı sarı altınları var, onları da size vereyim, ne olur geliniz.

Karagöz: Hadi ulan enayilik etme.

Çelebi: Peki ama nasıl geleyim?

Karagöz: (yavaşça) Altınları duyunca oğlanın gönlü olmaya başladı.

Zenne: Ben şimdi babama derim ki, yünlerimiz kirlendi şunları harara doldur, çeşme başına götür, yıkayayım derim-Babam da hararı buraya getirir, siz şuralarda bir yerlerde saklanın, ben birkaç kere öksürürüm, siz de hemen gelip harara girersiniz, babam da alır eve getirir.

Karagöz: (yavaşça) Vay kurnaz karı vayy.

Çelebi: Peki ben şurada saklanırım. (gider)

Zenne: (gider, içeriden) Babacığım yünlerimiz çok kirlendi, sen onları harara doldur çeşme başına götür, ben gider yıkarım.

Hacivat: (içeriden) Çok güzel olur kızım. (hararı meydana getirir, Karagöz'ü görür) Karagöz sen ne yapıyorsun orada?

Karagöz: Haa?

Hacivat: Ne işin var orada?

Karagöz: Ne vazifen a kerata.

Hacivat: Hadi git ordan, benim kızım gelip burada soyunacak yünlerini yıkayacak.

Karagöz: Yıkasın bana ne?

Hacivat: olmaz, olmaz kızım kollarını bacaklarını sıvayacak yün yıkayacak.

Karagöz: Sıvasın, bacaklarını da açsın.

Hacivat: Sen ordan benim kızımın her tarafını seyret ha?

Karagöz: Canım ben burda o orada, arada koca çeşme duvarı var.

Hacivat: Hayır hayır olmaz, belki gözün ilişir bir tarafını görürsün
• Benim kızımın yüzüne erkek sinek bile konmamıştır.

Karagöz: Allah Allah, peki öyle olsun, ben de giderim. (gider)

Hacivat: (evine gider, içeriden) Haydi kızım çeşme başında kimseler yok.

Zenne: Olur babacığım.

Karagöz: (gelir küpün üstüne oturur)

Zenne: (gelir, aaa-der, içeri kaçar, içeriden) Babacığım, babacığım!

Hacivat: (içeriden) Hayrola kızım bu telaşın ne?

Zenne: (içeriden) Çeşmenin başında bir küp var, üstünde de Karagöz olacak o terbiyesiz oturuyor.

Hacivat: (içeriden) Ben şimdi onun terbiyesini veririm Karagöz!
(gelir)

Karagöz: Ha?

Hacivat: Ben sana git buradan demedim mi? Kızım geldi, seni görünce kaçtı eve geldi.

Karagöz: Bana ne, kaçmasaydı.

Hacivat: Benim kızım senin bildiğin kızlardan değil, sokakta şimdiye kadar peçesini kaldırmamıştır, bu güne kadar kızımın yüzünü hiçbir erkek görmemiştir.

Karagöz: Demek kızın bu kadar namuslu ha?

Hacivat: Zahir.

Karagöz: Ya benim karı?

Hacivat: Herkes söylüyor aşiftenin birisi.

Karagöz: Ya sizin altı aylık gebe kızınız ne âlemde?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Anlamadım ne dedin? Hem sen orada küp üstünde ne yapıyorsun?

Karagöz: Fal bakıp para kazanıyorum.

Hacivat: Ne falı?

Karagöz: Küp falı, kimin gönlünde ne varsa bu küp derhâl söyler.

Hacivat: Bana bir fal bak bakayım.

Karagöz: Paran var mı?

Hacivat: Ne olacak?

Karagöz: Bir lira ver bakayım.

Hacivat: Al bakalım. (verir)

Karagöz: (küpe bakarak) Bu küp diyor ki, senin bir samur kürkün varmış.

Hacivat: (hayretle) Eyyy?

Karagöz: Bu kürk gidiyor.

Hacivat: (hayretle) Amma nereye gidiyor?

Karagöz: Beş lira ver söyleyeyim.

Hacivat: Al Karagöz'üm çabuk söyle.

Karagöz: Ver bakalım. (küpe bakarak) Senin gayet kıymetli bir kehribar tesbihin var mı?

Hacivat: Var.

Karagöz: O da gidiyor.

Hacivat: Aman nereye gidiyor?

Karagöz: Kütahya safasına.

Hacivat: Bu Kütahya safası nerede?

Karagöz: Ver beş lira daha söyleyeyim.

Hacivat: (ağlar gibi) Al Karagöz'üm.

Karagöz: (alır, küpe bakarak) Aman Hacivat, işte bu fena.

Hacivat: Ne gibi?

Karagöz: Senin sandığında yüz tane çil çil altınların var mı?

Hacivat: (ağlar gibi) Var, ne olmuş onlara?

Karagöz: Kirlenmiş de yaldızlanmaya gidecekler.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: (hem ağlar hem gider) Eyvah benim kürküm, kehribar tesbihim, ille altınlarım.

Zenne: Ağlama babacığım her şeyin bir çaresi bulunur, O Karagöz oradan gittiyse gideyim de şu yünleri bir temizce yıkayayım.

Karagöz: Kızmış, geliyor, ben şurada saklanayım. (gider)

Hacivat: (gelir) Defolmuş... (gider) Gitmiş kızım.

Zenne: (gelir) Oh kimsecikler yok. (öksürür)

Çelebi: (gelir) Ne var ne yok?

Zenne: (hararın kapağını açar) Girin içine. (çelebi girer kapağı kapatır) Gideyim babama haber vereyim, alsın gelsin. (gider, içeriden) Babacığım yünleri yıkadım al da gel.

Hacivat: (içeriden) Olur kızım. (Hacivat gelmeden Karagöz gelir, hararın üstüne oturur) Ne o Karagöz, benim hararımın üstünde ne işin var?

Karagöz: İçindekileri kimse çalmasın diye oturdum

Hacivat: Bana yardım et, şunu eve götürelim.

Karagöz: Hakikaten senin kız hiç erkek görmedi mi?

Hacivat: Karagöz, yine beni kızdırıyorsun. Benim kızım senin karın gibi değil, yeryüzünde bir tanedir.

Karagöz: (gülerek hararın üstüne çıkar, tekmeler)

Hacivat: İn ordan aşağı hararımı kıracaksın. (harardan aman boğuldum diye sesler gelir)

Karagöz: Geber kerata.

Hacivat: Harardan bir ses geliyor.

Karagöz: Güveler bağılıyor.

Hacivat: Güvenin sesi çıkar mı?

Karagöz: Bu güvelerin babasıdır bağıırır, (kapağı açar) Çık ulan dışarı! (çelebi çıkar)

Hacivat: Aman Karagöz'üm bu da kim?

Karagöz: Sizin damat bey. (çelebiye tokat atarak) Defol kerata. (çelebi gider)

Hacivat: Aman birader namusum pây-ı mâl oldu.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Buraya gel. (küpün başına getirir) Şuradan bana kocaman bir taş getir.

Hacivat: Taşı ne yapacaksın?

Karagöz: Küpün içine atacağım. (küpten aman atmayın diye ses gelir)

Hacivat: İçeriden ses geliyor bunlar da kim?

Karagöz: Böcek böcek.

Hacivat: Nasıl böcek bu?

Karagöz: Sen şimdi görürsün nasıl böcek olduğunu. (küpün içine seslenir) Çık dışarı ulan. (çelebi çıkar)

Hacivat: Aman birader bu da kim?

Karagöz: Bu da bizim ortak efendi. (tokat atarak) Defol kerata. (çelebi çıkar)

Hacivat: Aman Karagöz'üm bu ne iş?

Karagöz: Buna gülme komşuna gelir başına derler. Ne senin kızında bir fenalık ne de benim karıda bir kötülük var. Bir zamanlar Kütahya Çeşmesi başında geçmiş bir olayı temsil ettik.

Hacivat: Öyleyse Karagöz'üm geçmiş olsun.

Karagöz: Allah müstehakını versin. (vurur)

Hacivat: Hooş olsun külhani, yıktın perdeyi eyledin viran varayım sahibine haber vereyim heman. (gider)

Karagöz: Her ne kadar sürç-i lisan ettikse affola. Ey Hacı Cavcav bir daha yakan elime geçerse vaaay hâline vay.

(temenna ederek çıkar, arkada ışığın sönmesiyle oyun biter)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

NE ZAMAN NE DENİR?

Hacivat: Yâr bana bir eğlence medet, yâr bana bir eğlence hey!

Karagöz: (pencereden) Geliyorum! Geliyorum!---

Hacivat: (pencereye gelerek) Vay Karagöz'üm, maşallah!

Karagöz: Selvinin tepesine bin de kuş avla..

Hacivat: Dinle Karagöz'üm; sabahleyin evden çıktım, çarşıdan geçerken bir serpuş (şapka) aldım. Hem yeni serpuşumu göstermek, hem de biraz yorgunluk atmak için Karagöz'üme uğrayayım demiştim..

Karagöz: Ne yapayım? Ne olacak?

Hacivat: Canım efendim serpuş almıştım..

Karagöz: İyi ya be yahu, ondan da bana ne!

Hacivat: Ayol öyle mi derler?

Karagöz: Ya nasıl derler?

Hacivat: Güle güle giy, başında paralansın derler..

Karagöz: Peki. Güle güle giy başında paralansın..

Hacivat: Dönüşte odun deposunun önünden geçiyordum. Bari birkaç çeki de odun alayım dedim. Aldım eve gönderdim..

Karagöz: Güle güle, başında paralansın.

Hacivat: Ayol sus! Bu serpuş değil, odun aldım odun..

Karagöz: İyi ya, güle güle başında paralansın!

Hacivat: Canım öyle denmez..

Karagöz: Ya ne denir?

Hacivat: Güle güle yak, otur da külüne bak, denir..

Karagöz: Ha, Peki! Güle güle yak, otur da külüne bak..

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Hah aferin! Derken birader, yolda bizim hasan ustaya rast geldim. Evin damı akıyordu, aklıma geldi. Eve gönderdim. Evin kiremitlerini aktarıp, biraz da ufak tefek kırık döküğü tamir etmesini tembih ettim.

Karagöz: Güle güle yak. Otur da külüne bak.

Hacivat: Aman ne yaptın birader?

Karagöz: Güle güle yak.. Otur da külüne bak..

Hacivat: Canım efendim öyle denmez..

Karagöz: Ya ne denir?

Hacivat: Oh oh! Maşallah, pek memnun oldum! Güle güle oturunuz. İçinden hiç eksik olmayınız denir.

Karagöz: Oh oh! Maşallah, pek memnun oldum! Güle güle oturunuz. İçinden hiç eksik olmayınız..

Hacivat: Eksik olma Karagöz'üm. Derken efendim, evimin tamir edildiğini gören alacaklılardan biri, Hacivat zenginleşmiş, ev yaptırıyor, gidip alacağımı isteyeyim diye para almaya gelir. Benim param tükendiğinden alacaklı ile boğaz boğaza kavga ettik, ikimizi mahkemeye götürdüler, mahkeme sonucunda ikimizi de hapse attılar.

Karagöz: Oh oh! Maşallah, pek memnun oldum! Güle güle oturunuz. İçinden hiç eksik olmayınız.

Hacivat: Aa birader, hapisteyim, hapiste!

Karagöz: Oh oh! Maşallah, pek memnun oldum! Güle güle oturunuz. İçinden hiç eksik olmayınız.

Hacivat: Ayol öyle denmez.

Karagöz: YA ne denir? Ne bileyim ben!

Hacivat: İnşallah efendim yakında biri sebep olurda çıkarır. Siz merak etmeyin, ötekini de çıkarırlar, denir.

Karagöz: İnşallah efendim yakında biri sebep olurda çıkarır. Siz merak etmeyin, ötekini de çıkarırlar.

Hacivat: Aferin Karagöz'üm. Sonra efendim, bizi hapisten çıkardılar. Ben o sevinçle koşu koşu eve gidiyordum. Acele ile fırının yanından geçerken küreğin sapı gözüme dokunup çıkarmaz mı?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: İnşallah efendim yakında biri sebep olurda çıkarır. Siz merak etmeyin, ötekini de çıkarırlar.

Hacivat: Gözüm çıktı efendim, gözüm.

Karagöz: İnşallah efendim biri sebep olur ötekini de çıkarır.

Hacivat: Canım öyle denmez!

Karagöz: Ya ne denir?

Hacivat: İnşallah şifa bulursunuz, yakında hiç görmemişe dönersiniz denir.

Karagöz: İnşallah şifa bulursunuz, yakında hiç görmemişe dönersiniz. (Tokat atar, Hacivat gider) Münasebetsiz, kapımın önünde yaptığı gürültü patırtı ile etrafı rahatsız ettiği yetmemiş gibi, boş laflarla beni yormaya kalkıyor. Sen gidersin de beni buraya lofça çivisi ile mıhlamadılar ya! Ben de çekilir giderim.

KANLI NİGAR OYUNU

Karakterler:

Karagöz ve çıplağı

Hacivat ve çıplağı

Çelebi ve çıplağı

Kanlı Nigar

Salkım İnci

Mercan ve çıplağı

Beberuhi ve çıplağı

Tuzsuz Deli Bekir ve çıplağı

Uzun efe

(Hacivat semai söyleyerek gelir)

Makam: Rast

Durmaz işler tâ ciğerden hançerimin yaresi,

Böyle zalim olmasın hiç kimsenin mehpareşi.

(Hacivat semai bitince perde gazelini okur, perdeye gazeli bittikten sonra devam edilir)

Hacivat: Huzur-u erbab-ı safada, nazargah-i ehl-i dehada, yani şu bezm-i şevkefzada bana da bir yarı vefadar olsa. Gelirse şu kayme üzre kadem bassa, ben söylesem o dinlese, o söylese ben dinlesem. Her

ikimizde söyleşirken bizi temaşâ eden ahibba safayab olsalar. Demem o demek değil, ben bendenize ben duacınıza, ben hâke, ben hâkesâre.

Karagöz: (pencereden) Senin gibi kör kesere. (çekilir)

Hacivat: Eli yüzü yumuş, elfâzı düzgün bir kafadâr olsa.

Karagöz: (pencereden) Kafan darsa aşağı iner bollaştırırım ha. (çekilir)

Hacivat: Diyelim iş ne imiş, işimizi mevlam onara, yar bana bir eğlence medettttt, aman bana bir eğlence medettt.

Karagöz: (pencereden) Hacivat bağırma, evde çocuk uyuyor, uyanırsa karışmam, oturağını kafana atarım. (çekilir)

Hacivat: Ah bana bir eğlence amannn.

Karagöz: (pencereden) Bağırsan da gelmeyeceğim, çağırsan da gelmeyeceğim. (çekilir)

Hacivat: Gel benim servi bülendim.

Karagöz: (pencereden) Gelemem benim sümüklü efendim.

Hacivat: Gel benim ömrümün hasılı.

Karagöz: (pencereden) Gelemem ayağımın nasırı.

Hacivat: Gel benim serseri gezenim.

Karagöz: (pencereden) Atlarsam tepeni ezerim.

Hacivat: Aşağı gelsene Karagöz'üm.

Karagöz: (pencereden) memgel.

Hacivat: Pergel mi?

Karagöz: Beş on tane usta dülger.

Hacivat: Aman Karagöz'üm, aşağıya ne ile gelirsin?

Karagöz: (pencereden) Arabayla.

Hacivat: araba olmazsa?

Karagöz: (pencereden) Şimendiferle.

Hacivat: Anlaşıldı Karagöz'üm senin canın letaif istiyor.

Karagöz: (pencereden) Nasıl da bilirsin canımın kadayf istediğini.

Hacivat: Karagöz'üm dil bilir misin?

Karagöz: Dil de bilirim, dudak da, yanak da.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Mesela Rumca bilir misin?

Karagöz: Bilirim.

Hacivat: Ela do.

Karagöz: Elin doluysa oraya koy.

Hacivat: Anlaşıldı Rumca bilmiyorsun, Ermenice bilir misin?

Karagöz: Bilirim.

Hacivat: Eburnaim.

Karagöz: Koy oraya sonra alayım.

Hacivat: Anlaşıldı, Ermenice de bilmiyorsun, Yahudice bilir misin?

Karagöz: Bilirim.

Hacivat: Venaki.

Karagöz: Al parayı ver rakıyı

Hacivat: Peki Arapça bilir misin?

Karagöz: Uydur uydur söyle.

Hacivat: Taal hin.

Karagöz: Tahin yemem sonra uyuz olurum.

Hacivat: Acaba çingenece bilir misin?

Karagöz: Süt be süt.

Hacivat: Uclan.

Karagöz: (pencereden atlayarak) Soskiros.

Hacivat: Ben ne diyeceğim?

Karagöz: Soborlos keros de.

Hacivat: Aman Karagöz'üm ve ne dil kelamı, ve neyin lisanı?

Karagöz: (hafifçe) Çingene, çingene.

Hacivat: Çengelde mi?

Karagöz: Hayır sırıkta asılı.

Hacivat: Doğru söyle Karagöz'üm siz kimlersiniz?

Karagöz: Biz unkanı'nda elek yapar elek satarız.

Hacivat: Unkapanında börek yapar börek mi satarsınız?

Karagöz: Zeyrek yokuşunda benden bir yumruk yer misiniz?

Hacivat: Karagöz'üm aslını saklayan piçtir, sen kimlersin?

Karagöz: Çingene (tokat) Kerata bizim çingeneliği meydana koydurdu.

Hacivat: (gider, gelir) Karagöz'üm sen çingene değilsin, senin ahlakın çingenedir, sana çingene derlerse bühtan ederler.-

Karagöz: Gelip bir kere benim hâlimi sormazsın, bir takım saçma sapan laflar edersin.-

Hacivat: Hayrola, ne oldu, hastan mı var, biriyle niza mı ettin?

Karagöz: (ağlar gibi) Önümüz kış, kömür almak için Fatih'e gittim, bir de baktım, sırayla develer. En önde haşa huzurdan bir eşsek, eşeğin üstünde koca fesli bir çocuk. Derken, yukardan aşağıya bir çaylak geldi, çocuğu fesinden yakalayıp havaya kaldırdı.

Hacivat: Allah Allah, sonra?

Karagöz: Çocuğun başındaki kırmızı fesi ciğer sanmış olacak ki, çaylak kapmış giderken altındaki eşsek de havaya, eşşeğe bağlı olan develer de birer birer havay, ben de bir devenin kuyruğundan yakaladım, haydii ben de havaya.

Hacivat: Vah vah! Aman merak ettim sonra?

Karagöz: Çocuğa bağırdım: "Aman oğlum, fese yapış, sıkı tut" Derken Hacivat, çocuk fesi bırakınca haydii bütün katar paldır küldür aşağıya.- En altta ben, develer üstüme yığıldı. Amanın can kurtaran yok mu, diye bastım feryadı. Bir de uyandım ki ne deve var ne eşek. Ben korkuyla küçük büyük ne varsa koyuvermişim. Ne dersin bu rüyaya?

Hacivat: Vayyy deminden beri söylediğin rüya mıydı, ben de sahi diye dinliyorum.

Karagöz: Aptallığına doyma. (tokat atar, Hacivat gider) Sen gidersin ben de burada durmam ya, ben de çekilir giderim, iydgahta dollaba dilber seyrine, bakalım ayine-i devran ne suret gösterir? (gider)

(Konuşmalar biter, şarkı eşliğinde Nigar Hanım ve Çelebi iki taraftan girerler ve karşılaşır)

Şarkı, makam Karcıgar

Feyz bahş-i cân iken âlemde şirin sözlerin,
Bir bakışla öldürür insanı baygın gözlerin.

Kanlı Nigar: Hey küçük bey, böyle nereye gidiyorsunuz?

Çelebi: Bir yerde işim var, oraya gidiyorum.

Kanlı.Nigar: Malum, o şıfıntı Salkım İnci olacak karının evine.

Çelebi: Hayır canım, benim onunla alakam yok.

Kanlı.Nigar: Kime yutturuyorsun bu dolapları?

Karagöz: Zeytinyağlısını ben çok severim o dolmanın.

Çelebi: Size karşı ben yalan söylemem.

Kanlı.Nigar: Yazık olsun sana, ben seni namuslu bir delikanlı bilirdim,
yanılmışım.

Çelebi: Affedersiniz hanımefendi, size karşı hiç namussuzlukta
bulunmadım.

Kanlı.Nigar: Daha ne yapacaksın? Seni seviyorum diyerek beni
aldattın, sana varımı yoğumu sattım yedirdim, bütün emlakımı sattım
sana yedirdim, bütün akarımı sattım sana yedirdim.-

Karagöz: (pencereden) Vay pisboğaz oğlan vay, karının bütün akarını
yemiş.

Kanlı.Nigar: En sonunda beni o şıfıntı ile değiştin.

Salkım- İnci: (gelir, hiddetli hiddetli konuşur) Hanım ağzını topla,
ben adamın ağzını mutfak paçavrası gibi çardanak yırtarım, bana adıyla
sanıyla seksen mahalleden kovulmuş Salkım İnci derler.

Karagöz: (pencereden) Ooo, bu daha yaman çıktı.

Kanlı.Nigar: Bana da sekiz on kişiyi bıçaktan geçiren Kanlı Nigar
derler. Ben de adamın saçını başını yolar kel horoza çeviririm.

Karagöz: (pencereden) Allah şerlerinden korusun.

Kanlı.Nigar: Ben buna bütün varımı sattım, yedirdim. (çelebiyi
kendine çekerek) Gel bakayım bu tarafa.

Salkım.İnci: Ben de ona bütün elmaslarımı sattım yedirdim, gel
beyim bu tarafa. (kendine çeker)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: (pencereden) vay canına oğlanı pay edemiyorlar.

Kanlı.Nigar: Bana bak kardeş, seni aldatmış elmaslarını yemiş, beni de aldattı bütün varımı yedirdi. Şurada benim evim var, götürelim bir temiz dayak atalım, soyalım kapı dışarı atalım.-

Salkım.İnci: Vallahi yapalım, tut öyleyse. (yakalarlar, eve götürürler)

Çelebi: Aman hanımlar afedersiniz, ben hata ettim. (götürürler, içeriden tokat, deynek sesleri, vurun, soyun)

Çelebi: (ağlar gibi) Aman rica ederim, bari soymayınız. (soyarlar, bir don bir gömlek atarlar)

Çelebi: Aman donuyorum. (titrer) dı dı dı dı

Karagöz: (gelir) Bu da kim, sen kimsin?

Çelebi: (titrer) Felaketzede üryanım dı dı dı dı.

Karagöz: Anlamadım ya neden böyle soyundun, pehlivan mısın?

Çelebi: İki aşiftenin gazabına uğradım.

Karagöz: Aşağı mahallede kazan mı kalaylışadın, kalaycı mısın?

Çelebi: Hayır baba, şu karşiki evde iki kadın var, onlar beni soydular, dövdüler, beni bu hâle koydular.

Karagöz: Vay utanmazlar, onların adları ne?

Çelebi: Birinin adı Kanlı Nigar.

Karagöz: Vay öteki ne?

Çelebi: Salkım İnci, aman babacığım benim elbiselerimi al sana çok çok para veririm.

Karagöz: Sen merak etme, ben şimdi gider onların evlerini başlarına yıkarım. Hem oğlum sen beni tanır mısın?

Çelebi: Tanımam ama sen bir kabadayı adama benziyorsun.

Karagöz: Bana adlan sanlan Karagöz derler.

Çelebi: Memnun oldum. Sen benim elbiselerimi al, cebimde bir altın saat var, onu sana veririm

Karagöz: Altın saat haa!

Çelebi: Evet, yüz altın kıymetinde.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Senin elbiselerin nerede duruyor?

Çelebi: İçeride, küçük odada hemen kapının ardında.

Karagöz: Neydi onların adı?

Çelebi: Kanlı Nigar, Salkım İnci.

Karagöz: Olur. (gider evlerine doğru bağırır) Hey bana bakın kanlı enginar, salkım saçak, sana kanlı enginar derlerse bana da zeytinyağı bakla derler.

Kanlı-Nigar: (içeriden) Aman kızlar, kapının önünde biri bağırıyor, ben korkmaya başladım.

Salkım-İnci: Ben de korkmaya başladım.

Karagöz: (oğlana) Görüyorsun benden nasıl korkuyorlar, hele adımı duysunlar, bütün bütün korkarlar, belki korkudan altlarına bile kaçırlılar. (eve doğru) Haydi açın kapıyı verin oğlanın pırtılarını.

Kanlı-Nigar: Verelim ama sen kimsin?

Karagöz: Bana adıyla sanıyla Karagöz derler, ben adamın..

Kanlı-Nigar: Aman kızlar, Karagöz gelmiş nerelerde kaçalım.

Karagöz: Bir yere kaçamazsınız, her yeriniz sarılı.

Kanlı-Nigar: Aman Karagöz dayı, kapının önünde bağırma, biz konu komşudan utanıyoruz. İçeri gelin bir kahvemizi için, bir iki lokma da yemeğimizi yeyin.

Karagöz: Yemek mi? Ooo, yemeklerden neler var?

Kanlı-Nigar: (içeriden) Aklının ermediği yemekler var.

Karagöz: Mesela?

Kanlı-Nigar: (içeriden) Alâ terbiyeli düğün çorbası, zeytinyağı hünkar beğendi, zeytinyağı taze barbunya fasulyesi, kıymalı puf böreği.

Karagöz: (ağzını şapırdatarak) Tatlılardan neler var?

Kanlı-Nigar: (içeriden) Ağzına layık hanım göbeği ve elmâsiye.

Karagöz: Onların içinde sarmayla soyulmayla sonra da kapı dışına koyulma da var mı?

Kanlı-Nigar: (içeriden) Ahçı başıya soralım, öyle yemek var mı?

Karagöz: Hadi açın kapıyı geliyorum. (oğlana) Gidiyorum pırtılarını almaya.

Çelebi: Aman babacığım çabuk getir, zira donuyorum dı dı dı dı.

Karagöz: Ziyanı yok sen biraz çivi kes (eve gider) haydi açın kapıyı.

Kanlı-Nigar: Kızlar açın kapıyı, Karagöz dayı geliyor, buyrun buyrun.

Karagöz: (girer) Sofralar kurulsun, yemekler gelsin, sonra bu oğlanın pırtıları gelsin.

Kanlı-Nigar: Kızlar, vurun kol demirini kapıya, getirin sopaları.

Karagöz: Ne oluyor?

Kanlı-Nigar: Sofra kuruluyor, yatırın şunu yere, vurun kızlar vurun.

Karagöz: Aman vurmayın, ben bir şey istemiyorum, şaka yaptım vurmayın be.

Kanlı-Nigar: Soyun, atın dışarı. (soyarlar atarlar)

Karagöz: Vay canına, karılardan dayak yemesi ne fena, ay sırtım ayaklarım.

Çelebi: Nerde elbiselerim?

Karagöz: Ananın köründe.

Çelebi: Anam orada mı? (ağlar) Eyvahh beni böyle görmesin.

Karagöz: Ne anası be.

Çelebi: Elbiselerin ananın önünde demedin mi?

Karagöz: Vay uydurucu kerata, görmüyor musun, ben de soyuldum.

Çelebi: Ne olacak böyle?

Karagöz: İki çıplak bir hamama yakışır, gidelim şuradaki hamam girelim.

Çelebi: Aman babacığım ne olacak böyle hâlimiz, ben donuyorum.

Karagöz: (eve doğru gider) Bana bakın, kanlı enginar, salkım saçak hanımlar verin bizim elbiselerimizi.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Kanlı-Nigar: Kızlar bir tekne soğuk su getirin şunların kafasına dökelim.

Karagöz: Vazgeçtim.

Hacivat: (gelir)

Karagöz: (iki büklüm olur) Eyvah Hacivat geldi.

Hacivat: (tanımaz) Bunlar taştan mamül heykeller galiba?

Çelebi: Bu adam ne dedi?

Karagöz: Taş kasaptaki dilenci keller dedi.

Hacivat: Bana bakın siz kimsiniz?

Çelebi: Felaketzede üryanız.

Karagöz: Evet Feriköy'ünde urbacıyız.

Hacivat: (kendi kendine) Ben bu sesi tanıyacağım, Karagöz?

Karagöz: (başını kaldırır) ha?

Hacivat: Aman birader bu ne kıyafet?

Karagöz: Ortalığa ziyafet.

Hacivat: Ne oldunuz böyle? Bu yaştan sonra pehlivanlığa mı heves ediyorsun? Ya bu delikanlı kim?

Karagöz: Pehlivanlık değil.

Hacivat: Peki niçin soyundunuz?

Karagöz: Biz soyunmadık, bizi soydular

Hacivat: Kim soydu?

Karagöz: Şu arada iki karı var, onlar önce bunu sonra beni soydular, bu oğlanı iki karı aldatmış evlerine götürmüşler parasını elbiselerini almışlar, sonra kapı dışarı atmışlar

Hacivat: Peki, ya seni kim soydu?

Karagöz: Ben de bunun elbiselerini istedim, karılar gel verelim dediler. Kurnazlıkla beni içeri aldılar bir temiz dayak attılar, bu hâle koydular, kapı dışarı attılar.

Hacivat: Kimmiş bunlar, bu mahalleye nerden gelmişler, bunların adı ne?

Karagöz: Ben bilmem, oğlan bilir.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Hacivat: Bunlar kim? Adları ne?

Çelebi: Birinin adı Kanlı Nigar birinin adı da Salkım İnci.

Hacivat: Ben şimdi gider onların hadlerini bildiririm. (eve doğru gider) Bana bakın hanımlar

Kanlı-Nigar: Sen kimsin?

Hacivat: Ben bu mahallenin ihtiyarım, adıma Hacı Evhad çelebi derler.

Kanlı-Nigar: Aaaa! Kızlar Hacivat çelebi gelmiş, açın kapıyı, buyrun Hacivat çelebi içeri, bir yorgunluk kahvesi için.

Hacivat: Siz buraya nerden geldiniz?

Kanlı-Nigar: Efendim içeri buyrun, hem konuşalım hem söyleyelim, ne olur bir kahvemizi için.-

Karagöz: Sakın içeriye gireyim deme, sonra karışmam.

Kanlı-Nigar: Hacivat çelebi buyursanıza kapı açık duruyor.

Hacivat: Geliyorum (girer) Efendim bunları niye soydunuz?

Kanlı-Nigar: Biz soymadık, onlar içeri girdiler ve soyunup çıktılar.

Hacivat: Siz soymuşsunuz, sebebi?

Kanlı-Nigar: Kızlar, vurun kol demirini kapıya, şimdi sana sebebini söyleriz.

Karagöz: (sıçrayarak) Eyvah kol demiri kapıya kondu.

Kanlı-Nigar: Yatırın şunu aşağıya, vurun! (tokat değnek sesleri)

Hacivat: Aman efendim, ben zayıf ül bünye adamım, rica ederim vurmayın.

Kanlı-Nigar: Atın dışarı, üstünü başını da soyun öyle atın.

Hacivat: (ağlayarak gelir) amanın dostlar, hem dövdüler, hem üstümü başımı soydular, enfiye kutumu aldılar.

Karagöz: Vay kerata, dayak yediğine, çırlı çıplak edilip sokağa atıldığına yanmıyor da enfiye kutusunu arıyor, aman Hacivat ne hâle dönmüşsün. (kafasına vurarak) :Kafaya bak! Topatan kavununa benziyor.

Çelebi: Karagöz ne oldu Hacivat'a?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Ne olacak o da bizim gibi oldu , gel Hacivat geç arkama.
(Hacivat'ı arkasına geçirir)

Hacivat: Aman Karagöz'üm ne olacak hâlimiz?

Karagöz: Meşhur atasözü vardır, biz onu tutmadık, işte böyle cas cavlak olduk.

Hacivat: Aman Karagöz'üm o atasözü nedir?

Karagöz: El için yanma nâre, yak çubuğunu safanı ara derler.

Hacivat: Çok doğru Karagöz'üm.

Mercan ağa yâlel türküsüyle gelir.

Hobeleva, hobeleva, hobeleva dingala.

Mercan: Oo siz kim oluyor böyle çimçiplak olmuş?

Hacivat: Aman Karagöz'üm bu Arap ne dedi?

Karagöz: Üç kişi çılbr mı yediniz diyor?

Mercan: Solesenize siz kim oluyoo?

Karagöz: Adamız adam.

Mercan: Nasıl adamsınız?

Karagöz: En arkadaki akar yiyen adam benim, arkamdaki enfiye kutusunu yiyen adam

Mercan: Ya sen kim oluyo?

Karagöz: Ben de bir altın saat uğruna cascavlak olan adam.

Çelebi: (kendi kendine) Eyvah benim lalam geldi.

Karagöz: Bu senin lalan mı?

Çelebi: Evet benim lalam.

Karagöz: Bana bak hacı karanlık, sen burda kimi arıyorsun?

Mercan: Benim kucuk beyi buralara geldi mi?

Karagöz: Şu arkamdaki mi, bak bakalım.

Mercan: Ooo kucuk bey ne oldu böyle, çimçiplak olmuşsun.

Çelebi: Aman lala sorma, beni yolda iki karı yakaladı, zorlan şu karşıki eve soktular, elbiselerimi paralarımı aldılar.

Karagöz: Bi de temiz dayak attılar, kapı dışarı attılar.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Mercan: Vah vah!.. kim bu kadınlar, sen onları bana goster, ben onların kafasını kırıyo.

Çelebi: Senin arkandaki evde oturuyorlar.

Mercan: Adları ne bunların?

Karagöz: Biri kanlı enginar biri salkımsaçak.

Mercan: Ben şimdi gidiyo, onların kafasını kırıyo, (eve gider). Bana bakın enginar hanım, salıncak hanım, açın bakim bana kapıyı.

Zenne: (içeriden) Aman kızlar, Mercan Ağa gelmiş.

Karagöz: Mercan değil çakmakçılar yokuşu gelmiş.

Mercan: Soyleyin keratalar, benim kucuk beyi kim boyle çimçiplak yaptı?

Zenne: İçeri gel de söyleyelim.

Mercan: Açın kapıyı geliyorum (girer) kim benim kucuk beyi çimçiplak yaptı söyleyin.

Zenne: Sen ne istiyorsun?

Mercan: Elbiselerini istiyorum.

Zenne: peki verelim, kızlar vurun kol demirini kapıya, yatırın şunu aşağıya vurun, vurun!---(tokat değnek sopa sesleri) soyun atın dışarı..

Karagöz: Eyvah! Hacı karanlığı dövdüler, soydular, attılar- Eyvah, bana bak hacı karanlık, ne oldun sen böyle marsık gibi dışarıya fırladın.

Mercan: Ooo donuyo, donuyooo.

Karagöz: Geç bakalım sen den sıraya. (arkasına alır)

(türkü söyleyerek Beberuhi gelir)

Beberuhi dimeto dimeto beberuhi,

Vardım halebe bindim dolaba paraları verdim rakı şaraba.

Beberuhi: Ha haaa haaa, bunlar da kim, hamam kaçkınlarına benziyorlar. Değil, değil, bunlar sümüklüböcek, kabuklarından çıkmışlar hahh hahhh hahhh.

Karagöz: Alay etme ulan sümüklü böcek sensin.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Beberuhi: Hah hahhh hahhh, adammışlar be laf ediyorlar.

Karagöz: Sen nesen?

Beberuhi: bana adıyla sanıyla Altıkulaç Beberuhi derler.

Karagöz: Ulan senin beşbuçuğun palavra be, sen yarım kulaç bile yoksun.

Beberuhi: Siz burda necisiniz?

Karagöz: Adamız.

Beberuhi: Yuh! hiç böyle çıplak adam olur mu?

Karagöz: Biz denizde yüzüyorduk, elbiselerimizi çaldılar böyle çıplak kaldık.

Beberuhi: Yuh! kim çaldı?

Karagöz: Şu arkadaki evde iki tane kadın var, onlar çaldı.

Beberuhi: Gidip alsanıza.

Karagöz: Vermiyorlar.

Beberuhi: Niye vermiyorlar.

Karagöz: İçinizde akıllı kimse gelsin alsın diyorlar.

Beberuhi: Yuh! hepiniz enayi misiniz, içinizde hiç akıllı yok mu?

Karagöz: Vardı ama sattık.

Beberuhi: Ben şimdi gider elbiselerinizi alırım, bana ne verirsiniz?

Karagöz: Sana para verimiz.

Beberuhi: Olur (kapıya gider) bana bakın hanım amcalar.

Karagöz: Ulan hanımdan amca olur mu?

Beberuhi: Sen karışma sarmısak kafalı, (bağırarak) bana bakın hanım amcalar size söylüyorum, verin bunların elbiselerini, bana para verecekler.

Zenne: (içeriden) İçeri gel de al.

Beberuhi: Açın kapıyı geliyorum, (girer) haydi verin elbiseleri.

Zenne: Şimdi alırsın, kızlar vurun kol demirini kapıya, yatırın şunu aşağıya, vurun vurun.

Karagöz: Eyvah, bu altı kulacı da dövüyorlar.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Beberuhi: (bağırarak) Vurmayın beee! anneme söylerim sizi döver sonraa. (ağlar)

Zenne: Soyun atın dışarıya.

Beberuhi: (çıplak olarak perdeye gelir, başlar ağlamaya)

Karagöz: Ağlama oğlum ağlama, sen de sıraya geç bakalım. (Beberuhi Karagöz'ün arkasına geçer)

(Türkü söyleyerek Tuzsuz Deli Bekir gelir)

Sarhoşum ama falso yapmam,

Olur olmaz hovardaya kulak asmam.

Tuzsuz: Eyy gidi felekkk, ey gidi felek!...

Karagöz: Hoş geldin burnu dümbelek.

Tuzsuz: Siz nesiniz bre?

Karagöz: Biz balığız balık.

Tuzsuz: Ne balığı?

Karagöz: En arkadaki uskumru, onun önündeki istavrit, onun önündeki kaya, onun önündeki pisi..

Tuzsuz: Ya sen?

Karagöz: ben de Çingene palamudu.

Tuzsuz? Ben çingene palamudunun mezesini çok severim, gel seni götürüyüm şurada fırıncı var, vereyim güzel bir kızartsınlar, üstüne limon sıkayım, rakıma meze yapayım.

Karagöz: Aman yavaş ol sonra benim kılıçığım senin boğazına batar.

Tuzsuz: Doğru söyleyin be siz nesiniz?

Karagöz: Pehlivanız.

Tuzsuz: Ne pehlivanı?

Karagöz: En arkadaki emlak akar pehlivanı, onun önündeki enfiye lokum pehlivanı, onun önündeki simsiyah Arap özengi pehlivanı, onun önündeki meşhur altkulaç pehlivanı .

Tuzsuz: Ya sen?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Ben de somun pehlivanı .

Tuzsuz: Doğru söyleyin, niçin böyle soyundunuz?

Karagöz: Bak sana söyleyeyim, senin adın ne?

Tuzsuz: bana adıyla saniyla Tuzsuz Deli Bekir derler.

Karagöz: belli senin ne tatsız tuzsuz bir adam olduğun.

Tuzsuz: Söylesenize bre ne oldu size?

Karagöz: Bak sana söyleyeyim, şu arkada iki tane kadın var.

Tuzsuz? Adları ne?

Karagöz: Birinin adı kanlı enginar, birinin adı salkım saçakmış. İşte onlar önce şu en arkada duran delikanlıyı eve almışlar, paralarını almışlar soyup sovana çevirmişler, bir temiz de dayak atmışlar, kapı dışarı etmişler, ben de bu çocuğun hâline acıyıp gittim karılardan elbiseleri istedim, gel içeri verelim dediler, içeri girdim beni de dövdüler, soydular, kapı dışarı attılar. Velhasıl hepimizi işte böyle dövdüler, soydular kapı dışarı attılar.

Tuzsuz: (Karagöz'e doğru tükürerek) Tuuuuhhh!. Ulan bu kadar adamı iki karı dövsün, soysun kapı dışarı atсын, tuhhhhh.

Karagöz: Tükürme suratıma be.

Tuzsuz: Ben şimdi gider onların hadlerini bildiririm. (gider kapılarına) Eyytttt! Açın kapıyı bre Tuzsuz Deli Bekir geldi....

Zenne: Aman kızlar çabuk kapıyı açın, Tuzsuz Deli Bekir gelmiş hepimizi kırara geçiriri valla.

Tuzsuz: Eyyttttt! Duymuyor msunuz, açın kapıyı yoksa şimdi kıracağım.

Zenne: Aman kızlar çabuk kapıyı açın, buyurun yiğidim, şahbazım buyrun.

Tuzsuz: (içeri girer) Niye açmıyorsunuz kapıyı breee.

Zenne: Affedersiniz Tuzsuz dayı, mutfakta yemek pişiriyordum.

Tuzsuz: Bana bakın bunları siz mi soydunuz?

Zenne: Hayır onlar kendileri soyundular.

Tuzsuz: Niye soyundular?

Zenne: Güreşeceklermiş, aman canım sen onları bırak, senin şişen de rakın da kalmamış, bizde biraz rakı var içmez misiniz? Hem de uskumru tavasıyla meze var.

Tuzsuz: Nasıl içmem, getirin buraya.

Zenne: Kızlar, vurun kol demirini kapıya.

Çelebi: Aman Karagöz baba ne olacak?

Karagöz: Tuzsuz Deli Bekir şimdi tuzlanacak.

Zenne: Yatırın şunu aşığıya, vurun vurun.

Tuzsuz: (bağırarak) Vurmayın bre nâbekarlar, şimdi evinizi ateşe veririm.

Zenne: Soyun, atın kapı dışarı (atarlar)

Tuzsuz: Eyy gidi felek, ey gidi felek.

Karagöz: Hoş geldin kafası dümbelek, nerde kaldı Tuzsuz Deli Bekirlik? İşte adamı böyle döverler, cascavlak dışarı atarlar.

Tuzsuz: Benim uykum var, şöyle bir yatayım. (yatar)

Karagöz: Dayağı yiyince herifin uykusu geldi.

(türkü söyleyek Uzun Efe gelir)

Efeyim severim ben zevki safayı,

Gam bilmem ne imiş attım ben cefâyı.

Karagöz: Ooo, bir kabadayı adam geldi, dur bakalım ne yapacak?

Efe: Üleynnn siz kimsiniz?

Karagöz: (taklit ederek) Adamızzz...

Efe: Niye böyle soyundunuz?

Karagöz: Hava sıcak da ondan.

Efe: Doğru söyleyin niye soyundunuz?

Karagöz: Ben sana doğruyu söyleyim, şu en arkada duran delikanlı, iki kadının parasını yemiş, kadınları aldatmış, kadınlar da bunu yakalamışlar, evlerine götürmüşler, soymuşlar, bir temiz dayak atıp kapı dışarı etmişler.

Efe: Eee sonra?

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Karagöz: Ben bu çocuğun hâline acıdım, gittim kadınlardan elbiseleri istedim, gel verelim dediler, beni içeri aldılar, soydular soğana çevirdiler, bir de temiz dayak attılar, haydi kapı dışarı. İşte efem hepimizi bu kadınlar soydular, dövdüler, kapı dışarı attılar. Sakın sen de gireyim deme, sen de bizim gibi böyle cascavlak olur çıkarsın dışarı, karışmam.

Efe: Hımmm, peki.(eve gider) Bana bakın kızlar.

Zenne: Aaa! Uzun Efe gelmiş, kızlar kapıyı açın içeri girsin.

Efe: Bana bakın, bunları niye soydunuz?

Zenne: İçeri gir de sana olan biteni anlatayım.

Karagöz: Sakın haaa! Hem mariz hem de cascavlak bizim gibi haydi kapı dışarı.

Efe: Söyleyin bakalım, bunları niçin bu hâle koydunuz?

Zenne: O oğlan beni ve Salkım İnci'yi aldattı, sizi seviyorum diyerekten benim varımı yoğumu bitirdi, bu Salkım İnci'yi de benim gibi aldatmış, onun da malını mülkünü bitirmiş, biz de bunu sokakta yakaladık, içeri aldık bir temiz dövüp soyduk, kapı dışarı attık.

Efe: Yaaa! Ya ötekiler?

Zenne: Onlar da oğlandan tarafa çıkıp zorlan bizden oğlanın elbiselerini almak istediler, onları da bir temiz soyduk, dövdük, kapı dışarı attık. O oğlan da anlasın, kadınları kızları aldatıp, kandırıp paralarını, malını mülkünü yemesin.

Efe: Peki öyleyse, ben onların hadlerini bildiririm, siz bunların elbiselerini verin. Bu hâl hepsine bir ders olmuş olur.

Zenne: Peki efendim, gelsinler elbiselerini alsınlar.

Efe: (çağırır) na bak, buraya gel. (Karagöz girer)

Efe: Sen çık dışarı, öteki gelsin.

Karagöz: Sıra bende ama neyse. (çıkır)

Efe: Gel buraya.

Hacivat: Geleyim efendim. (girer elbiselerini alır giyinir çıkar) Aman Karagöz'üm ben elbiselerimi aldım gidiyorum.

Karagöz: (tokat atar) Cehennemine git.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Efe: Gelsene beee (Karagöz girer) sen değil sen çık.

Karagöz: Eyvah bana sıra yok galiba.

Beberuhi: Sıra bende hahh hahhh hahhh,-hoşuma gitti (girer)
merhaba efe amca ben geldim

Efe: Haydi sen de giyin git.

Beberuhi: Hahhh haaahhh haaahh, Karagöz amca haydi Allahais-
marladık.

Karagöz: (tokat atar) Haydi uğurlar olsun.

Efe: Gel bakalım Mercan Ağa.

Mercan: Amanin ben donuyooo. (içeri girer) Amanin ben donu-
yooooooooo.

Efe: Al sen de pırtılarını giyin git, hey delikanlı gelsene.

Çelebi: Geliyorum efendim. (girer)

Efe: Nasıl elalemin karısına kızına takılır mısın, işte adamı böyle
döverler, soyarlar, sokağa atarlar, tövbe et bakayım bir daha kimsenin
karısına kızına takılmayacağına.

Çelebi: Tövbeler olsun efendim.

Efe: Al elbiselerini giyin git.

Karagöz: ben burada kaldım yahuu.

Efe: O yerde yatan kim?

Karagöz: Tuzsuz Deli Bekir, içmiş içmiş burada sızmış.

Efe: Vayyy! Tuzsuz da mı soyuldu, dayak yedi, çağır onu bana.

Karagöz: (Tuzsuz'u dürterek) Eyyy rakı budalası uyan Üsküdar'da
sabah oldu.

Tuzsuz: Epey kestirmişim, bana bir şişe rakı ver.

Karagöz: Uyan, burası meyhane değil, sokak sokak.

Efe: Buraya gel.

Karagöz: geleyim efendim.

Efe: Sen değil, çık dışarı, Tuzsuz gelsin.

Karagöz: Olur, Haydi hey Tuzsuz musun tuzlu musun nesin, seni
meyhaneci çağırıyor.

HACİVAT İLE KARAGÖZ

Tuzsuz: Gideyim. (gider)

Efe: Vay Tuzsuz, sen de mi dayak yedin?

Tuzsuz: Ne yapalım el elden üstündür.

Efe: Al sen de elbiselerini git.

Tuzsuz: Allahaismarladık (gider)

Efe: Gel bakalım.

Karagöz: Geliyorum (girer) geldim.

Efe: Al sen de pırtılarını git, bir daha kimsenin arasına girme.

Karagöz: Tövbeler olsun. (çıkır)

Hacivat: Aman Karagöz'üm geçmiş olsun.

Karagöz: Allah müstehakını versin. (tokat)

Hacivat: Yıktın perdeyi eyledin viran, varayım sahibine haber vereyim heman. (gider)

Karagöz: Her ne kadar sürç-i lisan ettikse affola, inşallah yarın akşam salıncak oyununda bunu yapan elime bir geçerse vay hâline vayyy! (temenna ederek çıkar, perdenin ışığı söner ve oyun sona erer)

HACİVAT İLE KARAGÖZ

- SON -